

بانک ملی ایران

IBANK MELLI IRAN

بخشنامه شماره ۳۷ "ب"

دستورالعمل اجرایی ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی

بر اساس دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اردیبهشت ماه ۱۳۹۶
کمیته تدوین و بازنگری بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها

تهیه و تنظیم:

جناب آقایان

سید رضا انواری

مسعود علمشاهی

مصطفی حسینعلی بیگی

رضا ملاحسینی

شاهرخ اصغریور

و سرکار خانم بیتا حلم جو

اداره کل مبارزه با پولشویی

بهار ۱۳۹۶

فهرست مطالب

شماره صفحه	موضوع
۵	مقدمه
۷	بخش اول- کلیات
۸	فصل اول- تعاریف
۱۴	فصل دوم- شناسایی و احراز هویت مشتریان
۱۴	شناسایی و احراز هویت مشتریان ایرانی
۲۲	شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی
۲۶	شناسایی و احراز محل اقامتی مشتریان
۲۹	شناسایی سطح فعالیت مشتریان
۳۱	فصل سوم- کنترل و نظارت
۳۱	اعمال کنترل و نظارت ویژه هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص سیاسی
۳۴	اعمال کنترل و نظارت بر عملکرد اشخاص مظنون
۳۵	اعمال کنترل و نظارت در حوزه نظام‌های پرداخت
۳۸	اعمال کنترل و نظارت بر واحدهای برون مرزی
۳۹	فصل چهارم- انواع گزارشات و نحوه تهیه آنها
۳۹	گزارش واریز و جوه نقد بیش از سقف مقرر
۴۱	شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش‌دهی
۴۹	بخش دوم- پیوست‌ها، منابع و ضmann
۴۹	فصل اول- پیوست
۵۷	فصل دوم- منابع
۶۱	فصل سوم- ضmann

مقدمه

ورود عواید حاصله از جرائم و فعالیت‌های غیر قانونی به بانک‌ها، موفقیت عمده‌ای برای عاملین اینگونه فعالیت‌ها محسوب می‌گردد. بی‌شک تحت تأثیر قرار گرفتن شبکه بانکی کشور به واسطه فعالیت‌های غیر قانونی از یک سو و عدم اجرای کامل و صحیح ضوابط و دستورالعمل‌های مبارزه با پولشویی توسط مؤسسات اعتباری از سوی دیگر، علاوه بر آثار و تبعات سوء آن بر اقتصاد رسمی کشورها، مؤسسات مالی را نیز با ریسک‌های مختلفی از جمله ریسک مبارزه با پولشویی، شهرت، حقوقی و ... مواجه می‌سازد.

براین اساس با هدف فراهم نمودن تمهیدات لازم در جلوگیری از ریسک‌های مترتب و اجرای صحیح قانون، آیین‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی مبارزه با پولشویی از سوی واحدهای اجرایی، دستورالعمل پیش‌رو در قالب بخشنامه‌های سری «ب» و با بهره‌گیری از بخشنامه‌های صادره بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تدوین و به منظور استفاده همکاران در اختیار ایشان قرار گرفته است.

لذا انتظار دارد با رعایت صحیح ضوابط و مقررات ابلاغی، ضمن ارتقاء هر چه بیشتر جایگاه رفیع بانک ملی ایران در سیستم بانکی کشور نقش خود را به عنوان بانک پیشرو در اعتلای نام ایران اسلامی به نحو شایسته ایفاء نماییم.

اداره کل مبارزه با پولشویی

بازتاب ملی ایران

بخش اول کلیات

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- در این بخشنامه، اصطلاحات و عبارات به کار رفته به شرح ذیل تعریف می‌شود:

- ۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲-۱- **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۲ مجلس شورای اسلامی.
- ۳-۱- **آیین‌نامه:** آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی.
- ۴-۱- **ریسک عملیاتی:** احتمال بروز زیان ناشی از نامناسب بودن و عدم کفایت فرآیندها و روش‌ها، افراد و سیستم‌های داخلی یا ناشی از رویدادهای خارج از بانک از جمله وقفه‌های عملیاتی، جرائم مشتریان، محصولات و عملکرد کاری، عملکرد استخدامی و ایمنی محیط کار.
- ۵-۱- **ریسک شهرت:** احتمال بروز زیان در اثر از دست دادن حسن شهرت به دلایلی از جمله وضعیت نامطلوب مالی، تنزل رتبه بندی و یا از دست دادن اعتماد عمومی.
- ۶-۱- **تطبیق:** سازگاری فعالیت بانک با قوانین، مقررات و استانداردهای ناظر بر فعالیت‌های بانک
- ۷-۱- **ریسک تطبیق:** احتمال شمول جریمه، مجازات‌های قانونی، تنبیهات نظارتی، مواجهه با زیان‌های حائز اهمیت و یا آسیب وارد شدن به حسن شهرت بانک، به دلیل عدم رعایت قوانین، مقررات و استانداردها.
- ۸-۱- **مشتری (ارباب رجوع):** شخص حقیقی یا حقوقی که برای استفاده از خدمات و محصولات بانکی طرف مقابل بانک بوده و از ناحیه وی ممکن است ریسک‌های مختلف به ویژه ریسک‌های شهرت و عملیاتی متوجه بانک گردد.
- مشتری به دو نوع مشتری گذری و دائمی به شرح ذیل تقسیم می‌شود.**
 - ۱-۸-۱- **مشتری گذری:** مشتری است که به منظور دریافت خدمات غیر پایه به بانک مراجعه کرده و ارائه خدمت به وی مستلزم تشکیل پرونده نمی‌باشد. ارتباط مشتری گذری با بانک فاقد ویژگی «استمرار» است. متقاضیان وصول وجه چک، حواله وجه و پرداخت قبوض از جمله مصادیق مشتریان گذری می‌باشند.
 - ۲-۸-۱- **مشتری دائمی:** مشتری است که ارتباط وی با بانک واجد ویژگی مهم استمرار است و به دلیل نوع و ماهیت خدمات مورد نیاز، تشکیل پرونده جهت درج اطلاعات هویتی و سایر مشخصات وی ضرورت دارد.
 - ۹-۱- **وجه نقد:** هرگونه مسکوک و اسکناس و انواع چک‌هایی که نقل و انتقال آنها مستند نشده (نظیر چک‌های مسافرتی، ایران چک‌ها و) و غیرقابل ردیابی باشد.

- تبصره:** چک‌های جاری در وجه حامل مشمول این ماده نمی‌گردد.
- ۱-۱۰ - **سقف مقرر:** مبلغ یکصد و پنجاه میلیون (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال وجه نقد یا معادل آن به سایر ارزها.
- ۱۱-۱ - **کارت پرداخت:** انواع کارت‌های صادر شده توسط بانک که به دارنده آن امکان پرداخت و یا انتقال وجه به شخص دیگر را فراهم می‌سازد.
- ۱-۱۲ - **ابزار شناسایی:** شناسه‌ای اطلاعاتی یا فیزیکی یا ترکیبی از هر دو که با استفاده از آن مشتری می‌تواند نسبت به اخذ خدمات بانکی به صورت حضوری یا غیر حضوری از بانک اقدام نماید.
- ۱-۱۳ - **ابزار پذیرش:** دستگاهی فیزیکی یا سامانه‌ای الکترونیکی که می‌توان با استفاده از آن نسبت به انجام عملیات و اخذ انواع خدمات بانکی اقدام نمود.
- ۱-۱۴ - **مراجعه حضوری:** مراجعه ارباب رجوع به واحدهای بانک و مراوده با نیروی انسانی مؤسسه برای اخذ خدمت.
- ۱-۱۵ - **مراجعه غیر حضوری:** مراجعه ارباب رجوع به انواع ابزارهای پذیرش و اخذ خدمات به واسطه ابزار شناسایی و بدون مراوده با نیروی انسانی بانک.
- ۱-۱۶ - **واحد اطلاعات مالی:** واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های معاملات مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد.
- ۱-۱۷ - **معاملات و عملیات مشکوک:** معاملات و عملیاتی که اشخاص با در دست داشتن اطلاعات و یا قرائن و شواهد منطقی ظن پیدا کنند که این معاملات و عملیات به منظور پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم انجام می‌شود.
- تبصره:** قرائن و شواهد منطقی عبارت است از شرایط و مقتضیاتی که یک انسان متعارف را در مورد منشاء مال و سپرده‌گذاری یا سایر عملیات یک شخص (حقیقی - حقوقی) به شک و تردید می‌اندازد.
- ۱-۱۸ - **اشخاص مظنون:** اشخاصی که اسامی و مشخصات آنها به جهت ظن به ارتباط با فعالیت‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی مرکز اطلاعات مالی یا بانک مرکزی تعیین و به بانک اعلام می‌شود.
- ۱-۱۹ - **اشخاص حقیقی خارجی:** افرادی هستند که تابعیت ایران را ندارند، لیکن دارای مدارک شناسایی کشور متبوعه خود یعنی گذرنامه معتبر و دارای روادید و یا پروانه اقامت معتبر در ایران می‌باشند. در خصوص آوارگان خارجی دارای کارت هویت ویژه اتباع خارجی و یا کارت خروجی مدت‌دار (آمایش) معتبر صادره از سوی وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران و در مورد پناهندگان خارجی دارندگان دفترچه پناهندگی معتبر صادره از سوی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند.

۱-۲۰- اشخاص حقوقی خارجی:

- الف- مؤسسات، شرکت‌ها و شعب فعال آنها که در خارج از ایران به ثبت رسیده باشند.
تبصره: نمایندگی و شعب شرکت‌ها و مؤسسات خارجی که در اداره کل ثبت شرکت‌های ایران به ثبت رسیده باشند، جزو اشخاص حقوقی ایرانی محسوب می‌شوند.
ب- نمایندگی‌های سیاسی خارجی مقیم ایران شامل سفارت‌خانه‌ها و کنسولگری‌ها.
ج- دفاتر نمایندگی رسمی سازمان‌های بین‌المللی مستقر در کشور که مورد تایید وزارت امور خارجه باشند.
د- دفاتر سازمان‌های مردم‌نهاد خارجی دارای مجوز فعالیت از وزارت کشور.

۱-۲۱- اشخاص سیاسی خارجی: اشخاص حقیقی خارجی که حداقل دارای یکی از شرایط ذیل می‌باشند.

- ۱-۲۱-۱- دارای سمت سیاسی رسمی در کشور خود بوده و یا به نیابت از کشور خود، دارای سمتی دیپلماتیک در کشور دیگر هستند.
۱-۲۱-۲- بدون داشتن سمت رسمی در کشور خود، به عنوان یک شخص سیاسی حزبی در آن کشور شناخته می‌شوند و در کشور خود یا خارج از آن، به فعالیت سیاسی اشتغال دارند.
۱-۲۱-۳- در سازمان‌های بین‌المللی یا بین‌دولتی دارای سمت رسمی هستند.
۱-۲۲- **اشخاص سیاسی خارجی ویژه:** اشخاص سیاسی خارجی بند پیشین و یا دیگر اشخاص سیاسی خارجی وابسته به گروه‌های نظامی یا شبه‌نظامی و یا فرقه‌ای، مشروط بر آن که دارای حداقل یکی از شرایط ذیل باشند:

- الف- مورد تعقیب اینترپل باشند.
ب- از نظر مقررات استرداد مجرمین تحت تعقیب باشند.
ج- از نظر شورای امنیت سازمان ملل مشمول تحریم باشند.
تبصره: مصادیق اشخاص سیاسی خارجی و اسامی اشخاص سیاسی خارجی ویژه توسط بانک مرکزی به‌روز رسانی شده و به مؤسسات اعتباری ابلاغ می‌شود.

۱-۲۳- پایگاه ملی اطلاعات اشخاص خارجی: مرجع تعیین شماره اختصاصی برای اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران.

- ۱-۲۴- **شناسایی مشتری:** شناخت و تایید هویت مشتری با استفاده از منابع اطلاعاتی، مستندات و داده‌های مستقل، معتبر و قابل اتکاء، شناسایی مشتری به دو گروه از اقدامات شامل «شناسایی اولیه» و «شناسایی کامل» تقسیم می‌شود.

۱-۲۴-۱- شناسایی اولیه: تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مدارک شناسایی

و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، علاوه بر تطبیق و ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل.

۱-۲۴-۲- **شناسایی کامل:** شناسایی دقیق مشتری به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور در این دستورالعمل.

۱-۲۵- **خدمات بانکی و اعتباری:** به انواع خدماتی که توسط بانک به مشتری ارائه می‌شود، اطلاق می‌گردد، خدمات بانکی و اعتباری به دو نوع «خدمات غیر پایه» و «خدمات پایه» به شرح ذیل تقسیم می‌شود.

۱-۲۵-۱- **خدمات غیر پایه:** به خدماتی اطلاق می‌شود که ارائه آن به مشتری، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات به وی نبوده و یا به ارتباط مشتری با بانک استمرار نمی‌بخشد. ارائه این خدمات به مشتری، فقط مستلزم شناسایی اولیه وی توسط بانک به شرح مذکور در این دستورالعمل است، موارد ذیل از جمله مصادیق خدمات غیر پایه است.

-انجام هرگونه دریافت، پرداخت و حواله وجوه.

-خرید و فروش ارز اعم از نقدی، حواله‌ای، چک مسافرتی و موارد مشابه.

-صدور انواع چک‌های بانکی و چک‌های بین بانکی و پرداخت چک.

تبصره: پرداخت نقدی قبوض دولتی و خدمات شهری تا سقف مقرر نیاز به شناسایی اولیه مشتری ندارد.

۱-۲۵-۲- **خدمات پایه:** خدمات بانکی و اعتباری (اعم از ارزی و ریالی) که طبق مقررات، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط مؤسسات اعتباری می‌باشد و ارائه آن به مشتری موجب می‌شود تا وی برای اخذ خدمات مکرر و متمادی به بانک مراجعه کند، موارد ذیل از جمله مصادیق این نوع خدمات می‌باشد.

-افتتاح انواع حساب‌های بانکی.

-صدور انواع کارت دریافت و پرداخت.

-اعطای انواع تسهیلات.

-گشایش انواع اعتبارات اسنادی.

-قبول تعهد و ضمانت.

-صدور انواع ضمانت‌نامه‌های بانکی و ظهرنویسی.

-واگذاری صندوق اجاره‌ای.

۱-۲۶- **شماره (کد) ملی:** شماره منحصر به فردی که به تمامی اشخاص حقیقی ایرانی اختصاص می‌یابد.

۲۷-۱ - شناسه ملی: شماره منحصر به فردی که به تمامی اشخاص حقوقی ایرانی اختصاص می‌یابد.

۲۸-۱ - شماره اختصاصی: شماره‌ای منحصر به فرد که برای هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی که به صورت قانونی در کشور حضور دارند، تعیین و اختصاص داده می‌شود که به صورت رمزین (بارکد) روی مدارک شناسایی معتبر درج می‌گردد.

۲۹-۱ - شماره فراگیر شامل: شماره کد ملی، شناسه ملی و شماره اختصاصی اتباع خارجی می‌باشد.

۳۰-۱ - مشاغل غیر مالی: اشخاصی که معاملات زیادی را به صورت نقدی انجام داده و از نظر پولشویی در معرض خطر قرار دارند، موارد ذیل از جمله مشاغل غیر مالی هستند:

-پیش فروش کنندگان مسکن و خودرو

-طلا فروشان

-فروشنندگان خودرو

-فروشنندگان فرش های گران قیمت

-فروشنندگان عتیقه و محصولات فرهنگی گران قیمت.

فصل دوم: شناسایی و احراز هویت مشتریان

* شناسایی و احراز هویت مشتریان ایرانی

سیاست پذیرش مشتری

ماده ۲- واحدها موظف می‌باشند در قالب سیاست پذیرش موارد ذیل را به دقت رعایت نمایند:

۱-۲- افتتاح هر نوع حساب منوط به شناسایی کامل مشتری بر اساس اسناد هویتی معتبر می‌باشد.
۲-۲- واحدها موظف می‌باشند، هویت و مشخصات ابرازی از سوی مشتری و نماینده وی (ولی، وصی، قیم و وکیل) را از طریق تطبیق با اصل اسناد معتبر شناسایی و برابر ضوابط مذکور در این بخشنامه احراز نمایند.

۲-۳- واحدها باید قبل از افتتاح حساب، کنترل‌های لازم را اعمال نموده تا اطمینان یابند، مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات اشخاصی که افتتاح حساب برای آنها مجاز نیست، انطباق نداشته باشد.

۲-۴- واحدها موظف می‌باشند متناسب با سطح ریسکی که احتمال می‌دهند از ناحیه مشتریان و به واسطه عواملی همچون موقعیت اجتماعی و شغلی، وضعیت مالی، نوع و ماهیت فعالیت حرفه‌ای، پیشینه، موطن اصلی، حساب‌های مرتبط یا دیگر شاخص‌های مؤثر که متوجه بانک می‌شود، نسبت به اخذ اطلاعات لازم در چارچوب مقررات این دستورالعمل اقدام نمایند.

در خصوص مشتریانی که دارای ریسک بالاتری می‌باشند اطلاعات باید در سطح گسترده‌تری دریافت شده و در فاصله‌های زمانی کوتاه‌تر به‌روزرسانی گردند. با این توضیح مسئولین ذی‌مدخل در واحدها باید متناسب با سطح ریسک مشتریان را تحت نظارت قرار دهند.

۲-۵- واحدها ملزم می‌باشند در اسرع وقت نسبت به اجرای مفاد ماده ۱۵ آئین‌نامه مبنی بر شناسایی مشتریان قبلی و تکمیل و به‌روزرسانی اطلاعات آنها، اقدامات لازم را به عمل آورند.

۲-۶- واحدها موظف به حفظ و نگه‌داری اطلاعات مشتریان بوده و لازم است از افشاء و استفاده غیر مجاز از آنها جلوگیری نمایند.

۲-۷- در صورتی که واحدها به دلایلی همچون عدم همکاری مشتری نتوانند اطلاعات لازم را برای شناسایی وی بدست آورند و یا مشتری اقدام به ارائه اطلاعات غیر واقعی نماید، مسئولین ذی‌ربط موظفند پس از توضیح مراتب به مشتری، از ارائه خدمات به وی خودداری نموده و در صورت ارائه

اطلاعات غیرواقعی از سوی مشتری مراتب را با رعایت ضوابط و بدون اطلاع مشتری در شعب از طریق ادارات امور شعب و در شعب مستقل رأساً به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

۲-۸- ارائه هرگونه خدمات پایه به اشخاص زیر توسط واحدها ممنوع می‌باشد.

- اشخاصی که از ارائه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری می‌کنند.

- صرافی‌های غیرمجاز.

- اشخاصی که به حکم مراجع قضایی، حق افتتاح حساب ندارند.

- اشخاص ایرانی فاقد شماره یا شناسه ملی.

- اشخاص خارجی فاقد شماره اختصاصی اتباع خارجی.

رویه‌های شناسایی مشتری

ماده ۳- شناسایی مشتری بر حسب نوع خدمات مورد تقاضای وی (خدمات غیر پایه و

خدمات پایه) به دو نوع شناسایی اولیه و شناسایی کامل تقسیم می‌شود.

۳-۱- شناسایی اولیه:

واحدها موظف می‌باشند هنگام ارائه تمامی خدمات بانکی و اعتباری (خدمات غیر پایه و پایه) به مشتری (اعم از گذری و دائمی) و انجام هرگونه عملیات پولی و مالی (حتی کمتر از سقف مقرر) نسبت به شناسایی اولیه مشتری به شرح مندرج در این دستورالعمل اقدام کرده و اطلاعات آن را در سیستم‌های اطلاعاتی ذی‌ربط ثبت نمایند.

تبصره: پرداخت نقدی قبوض دولتی و خدمات شهری تا سقف مقرر نیاز به شناسایی اولیه مشتری ندارد.

۳-۱-۱- شناسایی اولیه شخص حقیقی:

الف) اطلاعات مورد نیاز در این بخش عبارتند از: نام، نام خانوادگی، شماره ملی، تاریخ تولد، نام پدر، نشانی کامل و کدپستی محل سکونت و شماره تلفن

ب) تطبیق اطلاعات هویتی اخذ شده در بند «الف» با مندرجات اصل کارت ملی و تایید مراتب بر روی سند.

توجه! مدارک معتبر برای شناسایی اولیه:

- اصل کارت ملی

- اصل شناسنامه (صرفاً برای اشخاص زیر ۱۵ سال)

- اصل شناسنامه عکسدار دارای کد ملی و یا گذرنامه و یا گواهی نامه رانندگی دارای کد ملی

(استعلام از طریق ارتباط برخط با سامانه ثبت احوال کشور به هنگام ارائه خدمات غیر پایه و الصاق آن به سند مربوطه)

تبصره ۱: در مورد محجورین لازم است علاوه بر مدارک فوق، سند رسمی دال بر تایید سمت ولی، قیم و وصی نیز دریافت گردد.

تبصره ۲: ضرورت دارد قبل از صدور کارت و دفترچه حساب (جدید یا مجدد) با اخذ مدارک شناسایی معتبر و احراز هویت، پس از استعلام از سامانه ثبت احوال نسبت به اجابت درخواست متقاضیان اقدام نمایند.

۳-۱-۲- شناسایی اولیه شخص حقوقی:

با توجه به اینکه برای دریافت خدمات غیر پایه، اشخاص حقیقی به نمایندگی از اشخاص حقوقی به شعب مراجعه می نمایند، شناسایی اولیه این اشخاص نیز برابر ضوابط مقرر در مورد اشخاص حقیقی می باشد.

مدارک شناسایی اولیه برای اشخاص حقوقی:

- اصل یا تصویر برابر اصل شده گواهی نامه ثبت شرکت، شرکت نامه.

- اظهارنامه ثبت شرکت یا اساسنامه (با توجه به وضعیت شرکت).

- مصوبه هیات مدیره مبنی بر افتتاح حساب (به نام شرکت) و معرفی صاحبان امضاء مجاز.

۳-۱-۳- در صورت وجود ابهام در خصوص اصالت مدارک شناسایی ارائه شده توسط مشتری، به هنگام شناسایی اولیه (اشخاص حقیقی و حقوقی)، متصدیان امر موظفند با استعلام از مراجع و پایگاه های اطلاعاتی ذیربط و اخذ مدارک معتبر نسبت به رفع ابهام اقدام نمایند در این موارد ارائه خدمت تا رفع ابهام متوقف می گردد و در صورت اطمینان از غیر واقعی بودن مشخصات و یا نامعتبر بودن مدارک شناسایی مذکور، واحدها باید علاوه بر عدم ارائه هرگونه خدمات، مراتب را در قالب گزارش عملیات مشکوک و از مبادی ذی ربط ذکر شده در این دستورالعمل به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

۳-۲- شناسایی کامل:

واحدها موظفند هنگام ارائه هر یک از خدمات پایه به مشتری دائمی، علاوه بر شناسایی اولیه نسبت به شناسایی کامل و برآورد سطح فعالیت مورد انتظار از وی اقدام نمایند.

۳-۲-۱- شناسایی کامل شخص حقیقی:

برای شناسایی کامل شخص حقیقی علاوه بر شناسایی اولیه وی، حسب مورد اخذ اطلاعات و مدارک ذیل الزامی می باشد.

الف) معرفی نامه معتبر با امضای حداقل یک نفر از مشتریان شناخته شده یا اشخاص مورد اعتماد شعبه یا معرفی نامه از یکی از مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی، سازمان های دولتی و یا نهادها و کانون های حرفه ای رسمی.

ب) سوابق ارتباط مشتری با هر یک از مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی و استعلام از آن مؤسسه به منظور تعیین صحت اطلاعات ارائه شده از سوی مشتری.

ج) جواز کسب معتبر به ویژه در مورد مشاغل غیر مالی.

د) گواهی اشتغال به کار از اشخاص حقیقی دارای مجوز کسب و یا از اشخاص حقوقی دارای شناسه ملی.

ه) اطلاعات در مورد نوع، میزان و هدف فعالیت مشتری جهت تعیین سطح گردش مورد انتظار مشتری در حوزه فعالیت خود.

تبصره: شناسایی کامل شخص حقیقی معرفی شده از سوی شخص حقوقی برابر ضوابط مقرر در مورد اشخاص حقیقی می باشد.

۳-۲-۲- شناسایی کامل شخص حقوقی:

برای شناسایی کامل شخص حقوقی ایرانی علاوه بر شناسایی اولیه، حسب مورد اخذ اطلاعات و مدارک ذیل الزامی می باشد.

الف) نوع، موضوع، ماهیت و میزان فعالیت شخص حقوقی (اساسنامه)

ب) اطلاعات مربوط به رتبه بندی شخص حقوقی (از مراجعی نظیر شرکت سنجش اعتبار، رتبه بندی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و یا سایر مراجع حرفه ای)

تبصره: در صورت عدم رتبه بندی شرکت، واحدها موظفند از طریق بررسی صورت های مالی تأیید شده توسط یکی از اعضای جامعه حسابداران رسمی نسبت به تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری اقدام نمایند و در صورت عدم الزام شخص حقوقی به انتخاب یکی از اعضای جامعه حسابداران رسمی، آخرین صورت های مالی معتبر شخص حقوقی مستقیماً مورد بررسی قرار گیرد.

ج) مشخصات فرد یا افرادی که حق برداشت از حساب شخص حقوقی را دارند (شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی، نام پدر، تاریخ تولد، نشانی و کدپستی) و سمت آنها (همراه نمونه امضای مجاز آنها)

د) اسامی، مشخصات، نشانی و کد پستی محل سکونت اعضای هیأت مدیره، هیأت عامل / مدیر عامل، حسابرس یا حسابرسان مستقل، بازرس یا بازرسان قانونی و سهام دارانی که بیش از ۵ درصد سهام شخص حقوقی را در اختیار دادند. (در مورد سایر اشخاص حقوقی از قبیل سازمان های غیر انتفاعی و بنیادها و ... مشخصات، نشانی، و کد پستی مؤسسين یا هیأت امناء و ارکان مشابه آنها).

ه) محل اصلی فعالیت، نشانی و کد پستی دفتر مرکزی، شماره های تلفن و داورنگار آن، اسامی صاحبان امضای مجاز و نمونه امضای آنها و اطلاعات مربوط به نحوه رسمیت داشتن کلیه اسناد مالی و مکاتبات مربوطه، مدت و حدود اختیارات هیأت مدیره و مدیر عامل و یا ارکان مشابه به

مؤسسه در مورد حساب‌ها.

و) تعهد از مدیران و صاحبان امضاء در شخص حقوقی مبنی بر اینکه آخرین مدارک و اطلاعات مربوط به شخص حقوقی را ارائه داده و هر نوع تغییر در موارد مذکور را بلافاصله به بانک اطلاع رسانی نمایند. (موضوع تعهدنامه رعایت ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی)

تبصره: در مورد مؤسسات و تشکیلات دولتی و بلدی (موضوع ماده ۵۸۷ قانون تجارت) که به محض ایجاد و بدون احتیاج به ثبت، دارای شخصیت حقوقی می‌شوند، اخذ تاریخ و شماره ثبت آنها فاقد موضوعیت است. در این موارد، صرفاً اخذ شناسه ملی و استعلام آن از پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی و حفظ آن در سوابق کفایت می‌کند و نیازی به انجام سایر تکالیف مقرر در مورد شناسایی کامل مشتریان نیست.

۳-۲-۳- برای شناسایی کامل مشتری، واحدها باید صحت اطلاعات ارائه شده (از جمله شماره ملی، شناسه ملی و غیره) را حسب مورد از پایگاه‌های اطلاعاتی ذی‌ربط استعلام نمایند. متصدی استعلام باید زمان اخذ تأییدیه از پایگاه‌های مذکور را به همراه مشخصات خود در اسناد یاد شده گواهی نمایند.

تبصره: صحت اطلاعات ارائه شده را حسب مورد می‌توان از پایگاه‌های اطلاعاتی ذیل استعلام نمود:

- اشخاص حقیقی: سامانه ثبت احوال کشور. (USB Token)
- اشخاص حقوقی: سامانه ثبت اسناد و املاک کشور (www.ilenc.ir)
- نشانی: پایگاه شرکت پست.
- کد اقتصادی: سازمان امور مالیاتی.
- کد اصناف: وزارت بازرگانی.
- ایران کد: وزارت بازرگانی.
- ثبت شرکت یا تغییرات در اساسنامه شرکت: پایگاه روزنامه رسمی کشور.

۳-۲-۴- در شناسایی کامل شخص حقیقی، مشخصات اعلام شده از سوی وی باید توسط دارنده امضای مجاز با اصل مدارک معتبر تطبیق داده شده و پس از تایید و درج عبارت «تصویر برابر اصل است» بر روی آنها توسط وی، در سوابق مشتری نگهداری شود.

۳-۲-۵- در صورتی که وکیل، وصی، قیم و یا ولی به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص دیگری متقاضی دریافت خدمات باشند، لازم است علاوه بر شناسایی اصیل نسبت به شناسایی هویت نماینده شخص (اشخاص) و مستندسازی مدارک وی نیز مطابق با مفاد این دستورالعمل اقدام نمایند.

۳-۲-۶- مستندسازی نشانی مشتری در شناسایی اولیه، از طریق کد پستی اعلامی از سوی مشتری با کد پستی ظهر کارت ملی وی انجام می‌شود. لیکن برای مستندسازی نشانی مشتری در شناسایی

کامل لازم است کد پستی اعلامی از سوی مشتری با اطلاعات پایگاه کد پستی کشور تطبیق داده شود.

تبصره: با توجه به ساختار کارت‌های ملی هوشمند که فاقد کد پستی بوده و نیز اعتبار کارت‌های ملی فعلی که تا پایان سال ۱۳۹۶ تعیین گردیده است، هرگونه تغییر در احراز صحت نشانی مشتری در شناسایی کامل منوط به اعلام آخرین تغییرات از سوی مراجع ذی ربط می باشد.

۳-۲-۷- در صورتی که سهامداران عمده شخص حقوقی، جزء اشخاصی (حقیقی و حقوقی) باشند که برای واحدها شناخته شده نباشند، لازم است شناسایی مشتریان نسبت به سهامداران عمده آنها نیز اعمال شود. در هر صورت عملیات شخص حقوقی باید تحت مراقبت ویژه قرار گیرد. (برابر ضوابط مذکور در دستورالعمل مراقبت از اشخاص مظنون)

۳-۲-۸- در خصوص آن گروه از خدمات که در چارچوب قوانین و مقررات خاص مستلزم دریافت اطلاعات و مدارک دیگری نیز می باشند، واحدها باید علاوه بر رعایت ضوابط مندرج در این دستورالعمل، برای شناسایی مشتری، مقررات ذی ربط را نیز اعمال نمایند.

۳-۲-۹- در خصوص اشخاصی که وکالت کلی برای انجام کلیه امور بانکی شخص حقیقی و حقوقی دارند، ضمن شناسایی کامل وکیل و اصیل (به شرح مندرج در این دستورالعمل) واحدها باید مراتب را در شعب از طریق ادارات امور شعب و در شعب مستقل رأساً به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

توضیح: از نظر این بانک، منظور از وکالت کلی وکالت نامه‌های مورد قبول بانک است که ضمن تصریح بر انجام هر یک از امور بانکی، اختیار انجام تمامی امور بانکی صاحب حساب را به وکیل تفویض نموده و به تبع آن ریسک احتمال اقدامات پولشویی را نیز افزایش خواهد داد.

۳-۲-۱۰- واحدها باید اطلاعات اخذ شده از مشتری را حسب مورد با مندرجات مذکور در مدارک شناسایی معتبر به شرح ذیل تطبیق داده و از صحت آنها اطمینان حاصل نمایند.

برای اشخاص حقیقی

-کارت ملی

-شناسنامه (صرفاً برای اشخاص زیر ۱۵ سال)

-شناسنامه یا گواهی نامه رانندگی یا گذرنامه (در صورت امکان ارتباط برخط با سامانه ثبت

احوال کشور به هنگام ارائه خدمات غیر پایه)

تبصره: در مورد محجورین لازم است علاوه بر مدارک فوق، سند رسمی دال بر تایید سمت ولی، قیم، وصی نیز دریافت گردد.

برای اشخاص حقوقی

- اصل یا تصویر برابر اصل شده گواهی نامه ثبت شرکت، شرکت نامه.
- اظهار نامه ثبت شرکت یا اساسنامه (با توجه به وضعیت شرکت).
- مصوبه هیات مدیره مبنی بر افتتاح حساب (به نام شرکت) و معرفی صاحبان امضاء مجاز.
- ۳-۲-۱۱- چنانچه مشتری مدارک شناسایی در موارد فوق را ارائه ننماید و یا ظن به انجام فعالیت های پولشویی یا سایر جرایم مرتبط وجود داشته باشد، واحدها باید ضمن خودداری از ارائه هرگونه خدمات به مشتری مراتب را به نحو مذکور در این دستورالعمل به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.
- ماده ۴- ارائه خدمات پایه به صورت الکترونیکی و بدون شناسایی کامل مشتری و انجام هرگونه تراکنش مالی الکترونیکی غیر قابل ردیابی یا بی نام و ارائه تسهیلات مربوطه ممنوع می باشد.
- ماده ۵- واحدها به هنگام ارائه خدمات پایه به مشاغل غیر مالی باید ضمن دریافت مدارک مربوط به شناسایی کامل، تعهدات لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مبارزه با پولشویی را از آنها اخذ نمایند و در صورت خودداری اینگونه مشاغل از ارائه تعهد و یا خودداری از عمل به تعهدات مذکور، واحدها باید از ارائه خدمات به آنها خودداری نمایند.
- ماده ۶- واحدها باید در مورد اشخاص ذیل، دقت و مراقب ویژه به عمل آورند:
 - اشخاص ممنوع الحساب به حکم مراجع قضایی.
 - افراد و مؤسساتی که نام آنها در فهرست جرایم تروریستی یا مرتبط با پولشویی قرار دارد و مشخصات آنها از سوی واحد اطلاعات مالی و یا بانک مرکزی به بانکها اعلام می شود.
 - اصنافی که فاقد کد اصناف هستند.
- ماده ۷- به غیر از نماینده قانونی مشتری (وکیل یا نماینده رسمی وی که رسماً به بانک معرفی شده و مطابق با ضوابط مذکور در این دستورالعمل شناسایی کامل شده باشند) شخص دیگری اجازه استفاده از خدمات پایه دریافتی توسط مشتری را نداشته و در صورت اقدام باید موضوع را بلافاصله به بانک اطلاع دهد.
- ماده ۸- شعب ارائه دهنده خدمات موظفند به طور مداوم و علی الخصوص در موارد زیر اطلاعات مربوط به شناسایی کامل مشتریان خود را به روز نمایند:
 - الف) در زمانی که بر اساس شواهد و قراین، احتمال آن وجود داشته باشد که وضعیت مشتری تغییرات عمده ای پیدا نموده است.
 - ب) در صورتی که مطابق با شواهد و قراین احتمال آن می رود، مشتری در جریان عملیات پولشویی

و یا تأمین مالی تروریسم قرار گرفته است.

ماده ۹- به منظور مستند سازی اطلاعات مشتریان، لازم است پس از استعلام اطلاعات مربوط به ایشان از مراجع ذی ربط و اطمینان از صحت اطلاعات، تصویر این اسناد توسط امضاء دار مجاز در واحدها برابر اصل گردد.

ماده ۱۰- واحدها موظفند به منظور اطمینان از محل اقامت مشتریان (حقیقی یا حقوقی) دائمی خود به نحو مقتضی اقدامات لازم را به عمل آورند (راستی آزمایی کد پستی و ...) (لازم به ذکر است پیگیری‌ها در خصوص ایجاد بسترهای انفورماتیکی لازم در دست انجام می باشد که به محض حصول نتیجه اطلاع رسانی مناسب خواهد گردید).

ماده ۱۱- ارائه خدمات به مشتری به منزله تایید انجام رویه شناسایی مشتری توسط مسئولین ذی ربط در واحدها بوده و مسئولیت وجود هرگونه نقص در این زمینه و در چارچوب این دستورالعمل متوجه ایشان می باشد.

ماده ۱۲- واحدها موظفند به طور روزانه با ورود به سیستم جامع گزارش مدیریتی، گزارش حساب های حقیقی و حقوقی با کد و شناسه ملی نامعتبر و نیز حساب ها با زیر نوع غیر متعارف را تهیه و نسبت به تعیین تکلیف آنها اقدام نمایند. (در صورت دسترسی به اطلاعات صحیح، نواقص اصلاح و در غیر این صورت تا امکان اصلاحات لازم، حساب مسدود برداشت گردد).

ماده ۱۳- به منظور کنترل مؤثر ریسک های ناشی از عدم شناسایی کافی مشتری لازم است حساب وی متناسب با سطح فعالیت مشتری و میزان ریسک های احتمالی مترتب با ایشان تحت نظارت بیشتری قرار گیرد.

ماده ۱۴- اطلاعات مربوط به فعال بودن مشتری باید هر شش ماه یکبار مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد، همچنین بنا به درخواست مشتری و یا در صورت ایجاد تغییر عمده در وضعیت مشتری، واحدها موظفند مشتری را به طور مجدد مورد شناسایی کامل قرار دهند. تبصره: تا راه اندازی سامانه های کنترلی الکترونیکی برای کنترل دوره ای وضعیت مشتری، واحدها موظفند برای رعایت موارد فوق اهتمام لازم معمول نمایند.

ماده ۱۵- واحدها موظفند در خصوص شیوه نگهداری اسناد و مدارک برابر با آخرین آیین نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانک ها اقدام نمایند به گونه ای که در مواقع ضروری امکان تهیه اسناد مدنظر مراجع نظارتی به سهولت و در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه فراهم باشد، بدیهی است نظارت بر حسن نگهداری اسناد به نحوی که ارکان سند مخدوش و غیر قابل بازخوانی نباشد برعهده مسئولین واحدها است.

* شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی

سیاست پذیرش مشتری

ماده ۱۶- واحدها موظفند علاوه بر ضوابط مربوط به شناسایی مشتریان ایرانی (حسب مورد) برای پذیرش و احراز هویت مشتریان خارجی موارد ذیل را به دقت رعایت نمایند. ۱-۱۶- افتتاح هر نوع حساب برای اتباع خارجی منوط به شناسایی کامل مشتری و نماینده قانونی وی (ولی، وصی، قیم، وکیل ایرانی و یا خارجی) بر اساس مدارک و اوراق هویتی، مجوز اقامت و فعالیت معتبر در ایران و ضوابط مذکور در این دستورالعمل می باشد. در غیر این صورت افتتاح حساب ممنوع می باشد.

۱۶-۲- واحدها باید قبل از افتتاح حساب، با اعمال کنترل های لازم اطمینان یابند، مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات اشخاص خارجی که افتتاح حساب برای آنها مجاز نیست، انطباق نداشته باشد.

تبصره: طبق ضوابط واحدها مکلفند برای هر بار افتتاح حساب نسبت به استعلام از سامانه های مربوطه اقدام نمایند.

ماده ۱۷- واحدها موظفند در خصوص اتباع خارجی دارای دفترچه پناهندگی صادره توسط نیروی انتظامی، کارت ویژه اتباع خارجی و کارت خروجی مدت دار (آمایش) صادره توسط وزارت کشور، پس از شناسایی اولیه و یا کامل مشتری، صرفاً خدمات بانکی افتتاح حساب قرض الحسنه پس انداز، سپرده سرمایه گذاری و انجام عملیات وصول چک ارائه نمایند. تبصره: ارائه هر گونه کارت الکترونیکی و نیز ارائه مجوز هرگونه خدمات الکترونیک به اشخاص فوق ممنوع می باشد.

ماده ۱۸- ارائه کلیه خدمات بانکی به اتباع خارجی دارای گذرنامه و پروانه اقامت معتبر با رعایت ضوابط شناسایی و مدت اقامت بلامانع می باشد.

ماده ۱۹- در صورت عدم همکاری مشتری به ارائه اطلاعات لازم برای شناسایی وی و یا اقدام به ارائه اطلاعات غیر واقعی، واحدها موظفند پس از توضیح مراتب به مشتری، از افتتاح حساب خودداری نموده و در صورت مبادرت مشتری به اعلام اطلاعات غیر واقعی موضوع را در شعب مستقل رأساً و در سایر شعب از طریق ادارات امور شعب ذی ربط به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

شناسایی اولیه اشخاص خارجی (حقیقی و حقوقی)

ماده ۲۰- به منظور شناسایی اولیه مشتری در هنگام ارائه خدمات غیر پایه، واحدها باید مشخصات هویتی مشتری و نماینده (ولی، وصی، وکیل ایرانی و یا خارجی) وی را اخذ و پس از تطبیق با اصل مدارک هویتی معتبر، ثبت نمایند.

تبصره: در خصوص اشخاص حقوقی، شناسایی نماینده یا وکیل الزامی است.

ماده ۲۱- شناسایی کامل اشخاص حقیقی خارجی:

الف) اشخاص حقیقی خارجی دارای گذرنامه معتبر:

به منظور شناسایی کامل این گونه اشخاص، واحدها می بایست پس از اخذ گذرنامه معتبر و کنترل صحت و اصالت آن، نسبت به احراز هویت مشتری و تکمیل فرم شماره (۱) (پیوست شماره ۱) اقدام نموده و در نهایت به منظور اخذ شماره فراگیر، از طریق سامانه اخذ کد فراگیر اتباع خارجی، نصب شده در واحدها (وفق دستورالعمل مربوطه) اقدام نمایند.

ب) اشخاص حقیقی خارجی دارای سایر مدارک شناسایی معتبر:

به منظور شناسایی کامل این گونه اشخاص واحدها باید مشتری را به منظور اخذ شماره فراگیر، به یکی از دفاتر کفالت (وفق دستورالعمل مربوطه) راهنمایی نموده و پس از ارائه معرفی نامه دفتر کفالت توسط مشتری؛ شماره فراگیر ارائه شده را از طریق سامانه اخذ کد فراگیر اتباع خارجی منصوبه در شعب راستی آزمایی نمایند.

تبصره ۱: شمول بند (ب) در حال حاضر فقط برای اتباع افغان می باشد.

تبصره ۲: چنانچه در محدوده جغرافیایی واحدها، دفاتر کفالت موجود نباشد و یا به هر دلیلی دفاتر کفالت غیر فعال باشد، باید پس از اخذ مدارک شناسایی معتبر، همانند روش بند (الف) اقدام نمایند.

تبصره ۳: در خصوص سایر تابعیت ها همانند بند (الف) اقدام شود.

ماده ۲۲- شناسایی کامل اشخاص حقوقی خارجی:

برای شناسایی کامل اینگونه اشخاص واحدها باید به منظور اخذ شماره اختصاصی، فرم شماره (۲) (پیوست شماره ۲) را تکمیل نموده و همراه با اسکن یا کپی مدارک شناسایی معتبر اشخاص حقوقی خارجی از طریق اداره امور شعب متبوع و شعب مستقل رأساً به اداره کل مبارزه با پولشویی ارسال نمایند.

تبصره: در مورد شرکت های خارجی، شعب و دفاتر نمایندگی شرکت های خارجی در ایران و همچنین سازمان های مردم نهاد خارجی لازم است علاوه بر شناسایی کامل اشخاص حقیقی صاحب امضاء حساب، مسئولین خارجی مقیم و دارای تردد به ایران (به شرح مندرج در مورد اشخاص حقیقی)

و نیز مشخصات اعضای هیأت مدیره و مدیران ارشد ارکان مشابه هر یک از آنها در خارج از کشور (به شرح مندرج در مورد اشخاص حقیقی به جز شماره پروانه اقامت و روادید و نشانی) همراه با مشخصات شرکت اصلی آنها در خارج از کشور مطابق با فرم های شماره (۱) و (۲) اخذ گردد.

ماده ۲۳- در شناسایی کامل مشتریان خارجی (حقیقی و حقوقی) واحدها باید تمامی اطلاعاتی را که در شناسایی کامل مشتریان ایرانی (حقیقی - حقوقی) از آنها اخذ می نمایند، از مشتریان خارجی نیز مطالبه کرده (حسب مورد) و پس از مستندسازی آنها، در سوابق نگهداری نمایند.

ماده ۲۴- مدارک شناسایی معتبر اشخاص خارجی:

۱-۲۴- اشخاص حقیقی خارجی:

- گذرنامه معتبر: گذرنامه ای است که تاریخ انقضاء آن تمام نشده و دارای اجازه اقامت معتبر باشد.

تبصره: اجازه اقامت معتبر عبارت است از:

۱. پروانه اقامت معتبر صادره توسط نیروی انتظامی، درج شده در گذرنامه.
۲. روادید دارای تاریخ اعتبار صادره توسط وزارت امور خارجه، درج شده در گذرنامه.
۳. گذرنامه اتباع کشورهای لغو روادید با ایران، دارای مهر ورود به کشور و حداکثر یک ماه از تاریخ ورود.
۴. گذرنامه اتباع خارجی دارای مجوز تمدید روادید، صادره توسط نیروی انتظامی.
۵. گذرنامه های خدمت و سیاسی دارای روادید و یا اجازه اقامت صادره توسط وزارت امور خارجه.

- دفترچه پناهندگی معتبر صادره توسط نیروی انتظامی.

- کارت هویت معتبر صادره توسط وزارت کشور.

- کارت خروجی مدت دار (آمایش) معتبر صادره توسط وزارت کشور.

تبصره: اعتبار دفترچه های پناهندگی، کارت هویت و کارت خروجی مدت دار (آمایش) منوط به عدم انقضای تاریخ آن می باشد.

۲-۲۴- اشخاص حقوقی خارجی:

- معرفی نامه وزارت امور خارجه در خصوص نمایندگی سیاسی کشورها و سازمان های بین المللی.

- معرفی نامه وزارت کشور در خصوص سازمان های مردم نهاد خارجی.

- مدارک ثبتی سایر اشخاص حقوقی خارجی در خارج از ایران که در آن محل ثبت، تاریخ

ثبت، شماره ثبت و موضوع فعالیت شخص حقوقی قید شده باشد.

ماده ۲۵- مشخصات هویتی:

۱-۲۵- اشخاص حقیقی: شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر یا مادر، تاریخ تولد، کشور محل تولد، شماره مدرک شناسایی، نوع مدرک شناسایی، تابعیت، جنسیت، شماره اختصاصی.

تبصره: در خصوص اتباع خارجی عرب تبار، نام جد نیز از مشخصات هویتی محسوب می‌گردد.
۲۵-۲- اشخاص حقوقی: نام، تابعیت، موضوع فعالیت، نوع فعالیت، شماره ثبت، محل ثبت، تاریخ ثبت، شماره اختصاصی.

تبصره: با توجه به اینکه عملیات تطبیق مدارک و اسناد مشتریان گذری خارجی در محل شعبه انجام می‌شود لازم است تا مسئولین شعب ضمن توجه خاص به این مهم در این خصوص از کارکنانی با تجربه و تخصص کافی استفاده نمایند.

*** شناسایی و احراز محل اقامت مشتریان**

ماده ۲۶- واحدها به هنگام ارائه خدمات پایه و در فرآیند شناسایی کامل مشتری باید نسبت به مستند سازی نشانی پستی آنها اقدام نمایند. برای این منظور شعب موظفند برای تحویل اسناد و مدارک مشتری که متقاضی استفاده از خدمات پایه برای بار نخست می باشد (دسته چک، دفترچه حساب بانکی، کارت های بدهی و پرداخت و ...)، نامه ای را با پست سفارشی به نشانی پستی وی ارسال نمایند و در آن به مشتری اطلاع دهند که صرفاً با در دست داشتن اصل نامه مذکور و با مراجعه حضوری به شعبه، می توانند اسناد و مدارک مورد نظر را دریافت نمایند.

تبصره ۱: در مورد محل سکونت اشخاص حقیقی، کد پستی مندرج در کارت ملی و در مورد اقامتگاه قانونی اشخاص حقوقی، کد پستی مندرج در پایگاه های ذی ربط مبنای ارسال نامه به مشتری قرار می گیرد و واحدها باید هنگام دریافت تقاضای مشتری برای دریافت خدمات پایه در بار نخست، اقدام به شناسایی کامل و مستند سازی نشانی پستی وی به شرح ذیل نموده و سوابق مربوط را در پرونده مشتری نگهداری نمایند.

تبصره ۲: واحدها باید هزینه پست سفارشی ارسال مکاتبات را از مشتری اخذ نمایند.

ماده ۲۷- واحدها باید هنگام شناسایی اشخاص حقیقی یا حقوقی اقدام به اخذ نشانی دقیق و کد پستی محل سکونت و یا اقامتگاه قانونی (در مورد شخص حقوقی)، شماره تلفن و یا دورنگار وی نمایند. در این خصوص اخذ شماره صندوق پستی از مشتری به تنهایی کافی نیست.

ماده ۲۸- در صورتی که وکیل، وصی، قیم، و یا ولی به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص دیگری متقاضی دریافت خدمات بانکی باشد، واحدها باید نشانی دقیق و کد پستی محل سکونت و شماره تلفن آنها را علاوه بر شخص اصیل اخذ نمایند.

تبصره ۱: واحدها موظفند هنگام شناسایی کامل مشتری و یا وکیل، وصی، قیم و یا ولی وی؛ کد پستی ابرازی از سوی وی را به نحو مقتضی با نشانی مندرج در پایگاه اطلاعاتی شرکت پست جمهوری اسلامی ایران تطبیق داده و پس از حصول اطمینان از مطابقت آنها، رونوشت اسناد مذکور را توسط صاحب امضای مجاز در بانک برابر اصل کرده، در پرونده مشتری نگهداری نمایند.

تبصره ۲: نشانی و کد پستی مشتری که به شیوه فوق مستند سازی شده و در پرونده مشتری نگهداری می شود، مبنای مکاتبات واحدها با مشتری خواهد بود. مشتری به موجب مفاد فرم افتتاح حساب

موظف است هرگونه تغییر در نشانی و کد پستی خود را به مرجع ذی ربط (ثبت احوال و یا ثبت اسناد و املاک) اطلاع دهد.

ماده ۲۹- در مورد حساب‌های مشترک، واحدها موظفند در مورد هر یک از صاحبان امضاء، اطلاعات مذکور در مواد ۲۷ و ۲۸ این دستورالعمل را اخذ نموده، نسبت به ارسال مدارک به نشانی پستی یکی از آنها (برابر توافق شعبه با صاحبان امضاء) اقدام نمایند.

ماده ۳۰- به منظور مستند سازی نشانی، کدپستی، شماره تلفن و دورنگار مشتری واحدها موظفند:

۳۰-۱- در شناسایی اولیه شخص حقیقی، کد پستی محل سکونت وی را با مندرجات اصل کارت ملی تطبیق دهند. در مورد شخص حقیقی خارجی مقیم ایران، نشانی پستی وی را با مدارک معتبر شناسایی مطابق با مواد مربوط به شناسایی مشتریان اعتباری این دستورالعمل تطبیق دهند.

۳۰-۲- در شناسایی اولیه شخص حقوقی، کدپستی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی را برابر ضوابط مندرج در مواد مربوط به شناسایی مشتریان مؤسسات اعتباری این دستورالعمل تطبیق دهند.

۳۰-۳- در شناسایی کامل اشخاص حقیقی (اعم از ایرانی و خارجی)، لازم است علاوه بر تکالیف مذکور در بندهای فوق، نشانی و کدپستی ارائه شده از سوی مشتری از پایگاه اطلاعاتی ذی ربط (شرکت پست و ...) استعلام شود. استعلام کننده باید زمان اخذ تأییدیه از پایگاه‌های ذی ربط را به همراه مشخصات خود روی تصویر سند یاد شده گواهی نماید.

۳۰-۴- در شناسایی کامل اشخاص حقوقی (اعم از ایرانی یا خارجی)، لازم است علاوه بر تکالیف ذکر شده در شناسایی اولیه، نشانی و کد پستی اقامتگاه قانونی ارائه شده از سوی مشتری از پایگاه‌های اطلاعاتی ذی ربط استعلام شود. همچنین واحدها موظفند کد پستی و نشانی محل سکونت دارندگان امضای مجاز مشتریان حقوقی را با اطلاعات مندرج در ظهر کارت ملی آنها تطبیق داده و صحت آن را از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی استعلام نمایند. استعلام کننده باید زمان اخذ تأییدیه از پایگاه‌های ذی ربط را به همراه نام و نام خانوادگی و شماره استخدامی خود روی برگ تأییدیه گواهی نمایند. به منظور مستندسازی کدپستی و نشانی محل سکونت دارندگان امضای مجاز در مشتریان حقوقی، لازم است این افراد همانند مشتریان حقیقی در واحدها حضور یابند.

۳۰-۵- در صورت وجود هرگونه تناقض بین نشانی و کدپستی مندرج در کارت با کدپستی ارائه شده از سوی مشتری، واحدها موظفند اقدامات زیر را انجام دهند:

۳۰-۵-۱- در صورت مغایرت بین کدپستی ارائه شده از سوی مشتری با نشانی و کد پستی پایگاه شرکت پست، باید از مشتری خواسته شود نشانی یا کدپستی خود را اصلاح نماید.

۳۰-۵-۲- در صورت مغایرت بین کدپستی ارائه شده از سوی مشتری با کدپستی درج شده در ظهر

کارت ملی (برای نشانی محل سکونت اشخاص حقیقی) ضمن ارائه خدمت به مشتری، به مدت یک ماه به مشتری مهلت داده می شود تا نسبت به اصلاح کد پستی خود اقدام نماید. بدیهی است در این مدت هیچ تسهیلاتی به مشتری ارائه نخواهد شد و صرفاً خدماتی از قبیل افتتاح حساب سپرده سرمایه گذاری یا قرض الحسنه پس انداز ارائه می شود.

۳-۵-۳- در صورت مغایرت بین کد پستی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی ارائه شده از سوی مشتری با کد پستی مندرج در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی ارائه خدمت تا زمان اصلاح یکی از دو مورد فوق متوقف خواهد شد.

۳-۵-۴- در صورتی که کدپستی شخص حقوقی در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی درج نشده باشد باید از مشتری خواسته شود به سازمانی که نسبت به درج مشخصات شخص حقوقی در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی اقدام کرده است، مراجعه نموده، نشانی و کدپستی خود را اصلاح نماید، در غیر این صورت ارائه هرگونه تسهیلات و خدمات به مشتری از سوی واحدها متوقف خواهد شد.

ماده ۳۱- در صورتی که پس از انجام تکالیف مقرر در موارد فوق، مشخص شود کد پستی مشتری (حقیقی، حقوقی) متعلق به وی نمی باشد، واحدها باید مراتب را در قالب گزارش معاملات مشکوک به نحو مقتضی به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

ماده ۳۲- واحدها موظفند تکالیف مذکور در این دستورالعمل را در مورد مشتریان قبلی خود که از خدمات پایه استفاده نموده اند اعمال نمایند.

تبصره: واحدها موظفند آن دسته از مشتریان فعلی که در مرحله تطبیق مشخصات آنها دارای مغایرت می باشند، ظرف مدت یک ماه نسبت به رفع مغایرت اقدام نمایند. چنانچه مغایرت مذکور رفع نگردد، واحدها موظفند ضمن خودداری از ارائه هرگونه خدمت به مشتری، مراتب را به نحو مقتضی به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

* شناسایی سطح فعالیت مشتریان

ماده ۳۳- تعیین سطح فعالیت مورد انتظار اشخاص حقیقی:

چنانچه شخص حقیقی متقاضی استفاده از خدمات پایه از مشتریان شناخته شده بانك نمی باشد، سطح فعالیت شخص مذکور بر اساس خود اظهاری وی در فرم‌های مربوطه به هنگام افتتاح حساب و با توجه به اسناد و مدارک ذیل تعیین می‌گردد.

۳۳-۱- مسئولین ذی ربط در شعب باید، صحت اظهارات مشتری را حسب مورد از طریق تطبیق آن با يك یا چند مورد نظیر اسناد و مدارک ذیل احراز نمایند:

- آخرین فیش تأیید شده حقوق و مزایای وی در مورد کارکنان دولت و یا تاییدیه آخرین فهرست بیمه ارسالی به بیمه‌های معتبر.

- صورت گردش حساب مشتری در مؤسسات اعتباری دیگر که تحت نظارت بانك مرکزی قرار داشته و از سوی مؤسسه اعتباری مورد تأیید قرار گرفته است. (ممه‌ور به مهر مؤسسه اعتباری).

- آخرین اظهار نامه مالیاتی مشتری (در خصوص مشاغل آزاد).

- آخرین اظهار نامه مالیات بر ارزش افزوده.

۳۳-۲- در مورد حساب‌هایی که با معرفی سازمان‌های دولتی و نهادهای عمومی برای واریز حقوق و مزایای کارکنان آنها افتتاح می‌شود، واحدها می‌توانند معرفی‌نامه سازمان یا نهاد مربوطه یا حکم کارگزینی وی را بعنوان یکی از مدارک مورد استناد بپذیرند و در مورد حساب‌هایی که با معرفی شرکت‌های خصوصی برای واریز حقوق و مزایای کارکنان آنها افتتاح می‌شود، واحدها می‌توانند معرفی‌نامه شرکت مذکور را بپذیرند به شرط آنکه فرآیند شناسایی آن شرکت قبلاً به طور کامل انجام شده باشد، همچنین لازم است معرفی‌نامه مذکور مشتمل بر مجموع حقوق و مزایای سالیانه فرد و یا میانگین حقوق و مزایای ماهیانه مشتری و متناسب با فهرست اظهاری به بیمه باشد.

۳۳-۳- در صورتی که شخص دارای منابع درآمدی دیگری باشد لازم است اسناد و مدارک مربوط به هر يك از منابع درآمدی خود را به طور جداگانه ارائه نماید.

۳۳-۴- در صورتی که مشتری حقیقی به منظور انجام امور مالی مرتبط با فعالیت يك شخص حقوقی (مواردی مانند تنخواه‌گردان، کارپردازی و ...) از حسابی استفاده می‌نماید. می‌بایست از شخص حقوقی مذکور که خود قبلاً مورد شناسایی کامل قرار گرفته است، معرفی‌نامه ارائه نماید. سطح فعالیت مشتری حقیقی مذکور نباید بیش از سطح فعالیت شناسایی شده از شخص حقوقی مربوطه ارزیابی گردد.

۳۳-۵- چنانچه مشتری اسناد و مدارك مثبتة مورد نیاز برای تعیین سطح فعالیت خود را ارائه نکند، سطح فعالیت وی در حداقل ممکن تعیین می شود. حداقل سطح فعالیت، در مقاطع زمانی مورد نیاز توسط بانک مرکزی اعلام می گردد.

تبصره: از آنجا که در این خصوص (حداقل سطح فعالیت) دستورالعملی از سوی بانک مرکزی به مؤسسات اعتباری ابلاغ نگردیده است، مسئولین ذیربط در واحدها می بایست با توجه به اطلاعات ابرازی از سوی مشتری و با در نظر گرفتن عرف جامعه نسبت به برآورد حداقل سطح فعالیت مشتری اقدام نمایند.

ماده ۳۴- تعیین سطح فعالیت مورد انتظار اشخاص حقوقی

چنانچه شخص حقوقی متقاضی استفاده از خدمات پایه از مشتریان شناخته شده بانک نمی باشد، سطح فعالیت مشتری براساس خود اظهاری وی در فرم های مربوطه به هنگام افتتاح حساب و با توجه به اسناد و مدارك ذیل تعیین می شود.

تبصره: مسئولین ذیربط در واحدها می بایست حسب مورد صحت اظهارات شخص مذکور را از طریق تطبیق اظهارات وی با يك یا چند مورد نظیر اسناد و مدارك ذیل احراز نمایند؛

- نوع فعالیت شرکت (مطابق با اساسنامه)،
- پیش بینی های فروش، هزینه و درآمد در طرح عملیاتی شرکت (Business Plan)،
- صورت های مالی حسابرسی شده شخص حقوقی در سال قبل،
- صورت گردش حساب شخص حقوقی در مؤسسه اعتباری دیگری که تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.
- آخرین اظهار نامه مالیاتی شخص حقوقی

ماده ۳۵- در صورتیکه تراکنش های حساب يك مشتری متناسب با سطح فعالیت مورد انتظار از مشتری نباشد، مسئولین واحدها موظفند مراتب را به نحو مقتضی به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

فصل سوم: کنترل و نظارت

* اعمال کنترل و نظارت ویژه هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص سیاسی

ماده ۳۶- واحدها موظفند هنگام ارائه خدمات پایه به ویژه خدمات بانکی ذیل به اشخاص سیاسی خارجی مقررات و ضوابط این مبحث را رعایت نمایند:

الف) افتتاح، انسداد (تمام یا بخشی از حساب) و بستن حساب سپرده قرض الحسنه جاری.

ب) افتتاح، انسداد (تمام یا بخشی از حساب) و بستن حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار.

۳۶-۱- فرآیند معرفی افراد حقیقی و حقوقی نمایندگی های خارجی مقیم جمهوری اسلامی ایران برای انجام عملیات بانکی و دریافت خدمات پایه، مستلزم صدور نامه رسمی از سوی اداره کل تشریفات وزارت امور خارجه می باشد.

۳۶-۲- ارائه کلیه خدمات پایه به اشخاص سیاسی خارجی ویژه ممنوع است. لیکن در صورتی که ارائه خدمات پایه به اینگونه اشخاص قبل از ابلاغ این دستورالعمل بوده، لازم است مراتب به قید تسریع به بانک مرکزی اعلام تا پس از انجام بررسی های معمول، نحوه اقدام به بانک اعلام شود.

۳۶-۳- ارائه خدمات پایه به سایر اشخاص سیاسی خارجی بلامانع است، اما مراتب باید به قید تسریع به اداره کل مبارزه با پولشویی اعلام تا مراتب به بانک مرکزی گزارش گردد.

۳۶-۴- در صورت انصراف شخص سیاسی خارجی از اخذ خدمات پایه و یا توقف ارائه این خدمات به وی (مثل انسداد حساب، تسویه تسهیلات و ...) لازم است مراتب به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش تا نهایتاً به بانک مرکزی منعکس گردد.

۳۶-۵- فرآیند شناسایی اشخاص سیاسی خارجی علاوه بر تکلیف مقرر در بند (۱-۳۶) در سایر موارد مطابق با مواد ذکر شده در مبحث شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی در فصل دوم این دستورالعمل می باشد.

❖ افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری برای اشخاص سیاسی خارجی

ماده ۳۷- برای افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری برای شخص سیاسی خارجی، واحدها موظفند علاوه بر رعایت ضوابط مذکور در ماده ۳۶ این دستورالعمل موارد ذیل را مدنظر قرار دهند:

۳۷-۱- حصول اطمینان از عدم مطابقت مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات افرادی که افتتاح حساب جاری برای آنها مجاز نمی‌باشد. (از جمله افرادی که بنا به دستور مرجع قضایی و یا سابقه چک برگشتی، در لیست سیاه قرار دارند)

۳۷-۲- اگر کشور موطن اصلی شخص سیاسی خارجی جزو کشورهایی باشد که جرم‌های سازمان یافته و مرتبط با پولشویی در آن زیاد است، افتتاح حساب جاری برای این افراد منوط به اخذ اجازه از بانک مرکزی ج.ا.ی می‌باشد.

تبصره ۱: به منظور اخذ مجوز یاد شده واحدها می‌باید از طریق اداره کل مبارزه با پولشویی اقدام نمایند.
تبصره ۲: لیست کشورهای که جرم‌های سازمان یافته و مرتبط با پولشویی در آنها زیاد می‌باشد، سالانه از سوی بانک مرکزی اعلام می‌گردد.

۳۷-۳- در صورتی که پس از افتتاح حساب برای اشخاص سیاسی خارجی، کشور صاحب حساب مشمول کشورهای بند پیشین گردد، لازم است مراتب به منظور کسب تکلیف از بانک مرکزی در اسرع وقت به آن بانک گزارش گردد.

تبصره: واحدها موظفند در این خصوص به نحوه مقتضی از طریق اداره کل مبارزه با پولشویی اقدام نمایند (شعب از طریق اداره امور شعب ذیربط و شعب مستقل رأساً) همچنین واحدها باید پیش از افتتاح حساب جاری، از طریق ساز و کارهای پیش بینی شده، نسبت به شناسایی تعداد حساب‌های جاری متقاضی در تمامی شبکه بانکی، اطلاعات لازم را کسب نمایند. همچنین به منظور شناسایی متقاضی‌ای که دارای حساب‌های جاری متعدد است و احتمال می‌رود برای افتتاح حساب جاری جدید فاقد صلاحیت لازم باشد. واحدها باید فعالیت‌های کنترلی مناسب را در چارچوب رهنمودهای به عمل آمده در بخشنامه شماره مب/۱۱۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۳۱ بانک مرکزی اقدام نمایند.

❖ **افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز سپرده سرمایه گذاری مدت دار.**

ماده ۳۸- واحدها می‌بایست به هنگام افتتاح سپرده قرض الحسنه پس انداز و سپرده سرمایه‌گذاری مدت دار برای اشخاص سیاسی خارجی، نسبت به شناسایی کامل وی برابر ضوابط مذکور در مبحث شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی در این دستورالعمل عمل نمایند. ضمن آنکه برای افتتاح سپرده قرض الحسنه پس انداز و سپرده سرمایه‌گذاری مدت دار، داشتن اقامت دائم فرد متقاضی در کشور ایران ضرورت ندارد.

❖ **بستن و مسدود کردن حساب**

ماده ۳۹- در موارد ذیل، حساب‌های اشخاص سیاسی خارجی بسته می‌شود.

۳۹-۱- در صورت خواست متقاضی.

۳۹-۲- در صورت صدور حکم قضایی توسط محاکم ایرانی.

۳-۳۹- در صورت صدور حکم قضایی توسط محاکم خارجی پس از تأیید بانک مرکزی.

۳۹-۴- در صورت صدور دستور مراجع بین المللی پس از تأیید بانک مرکزی.

تبصره: مسدود کردن موجودی حساب‌های فوق در صورت وجود شرایط مذکور در بندهای ۳-۳۹، ۲-۳۹ و ۳-۳۹ و ۴ امکان پذیر می‌باشد، در هر صورت واحدها موظفند، بستن یا انسداد (تمام یا قسمتی از حساب) حساب اشخاص سیاسی خارجی را به اداره کل مبارزه با پولشویی اعلام تا مراتب به بانک مرکزی گزارش گردد.

ماده ۴۰- علاوه بر شعب داخل کشور، شعب خارج از کشور نیز موظف به رعایت ضوابط یاد شده در خصوص اشخاص سیاسی خارجی می‌باشند.

ماده ۴۱- واحدها باید علاوه بر رعایت ضوابط مذکور در این فصل، سایر مقررات مربوط به نحوه افتتاح، انسداد و بستن حساب جاری را که ناظر بر کلیه اشخاص حقیقی ایرانی و خارجی است، در مورد اشخاص سیاسی خارجی نیز رعایت نمایند.

* اعمال کنترل و نظارت بر عملکرد اشخاص مظنون

نظارت بر عملیات و معاملات اشخاص مظنون

ماده ۴۲- مسئولین واحدها موظفند لیست اشخاص حقیقی و حقوقی که در قالب اشخاص مظنون به جعل و یا کلاهبرداری به واحدها اعلام می‌گردد را در دسترس کارکنان ذی‌ربط که مسئول ارائه خدمات به مشتریان می‌باشند قرار داده و در جهت اجرای کنترل‌های مورد نظر، نظارت مؤثر معمول نمایند.

ماده ۴۳- مشخصات اشخاص مظنون از ویژگی محرمانگی برخوردار بوده و مسئولین واحدها باید مشخصات اشخاص یاد شده را صرفاً در اختیار کارکنان ذی‌ربط قرار داده و از عدم افشاء و هرگونه استفاده غیرمجاز از اطلاعات مذکور اطمینان حاصل نمایند. در غیر اینصورت با متخلفین برابر قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۴۴- واحدها می‌بایست هنگام ارائه خدمات پایه، لیست اشخاص مظنون را مدنظر قرار دهند.

ماده ۴۵- واحدها موظفند ضمن اعمال کنترل‌های لازم در صورت مواجهه با هرگونه سوابق ارائه خدمات بانکی به اشخاص یاد شده موضوع را از حیث وجود عملیات یا معاملات مشکوک به پولشویی مورد بررسی قرار داده و در صورت احراز مصادیقی از آن، مراتب را مطابق با ضوابط مذکور در خصوص نحوه گزارش دهی عملیات مشکوک (فصل سوم این دستورالعمل)، در قالب گزارش عملیات مشکوک به پولشویی به اداره کل مبارزه با پولشویی گزارش نمایند.

ماده ۴۶- واحدها باید بلافاصله پس از اعلام اسامی و مشخصات اشخاص مظنون، نسبت به به روزرسانی فهرست قبلی اقدام نمایند به نحوی که فهرست اشخاص مذکور همواره با آخرین اصلاحات در اختیار کارکنان ذی‌ربط قرار داشته باشد.

* اعمال کنترل و نظارت در حوزه نظام‌های پرداخت

ماده ۴۷- ضوابط مربوط به ابزارهای انجام تراکنش

۴۷-۱- صدور هرگونه ابزار شناسایی باید پس از شناسایی کامل ارباب رجوع و ثبت تطبیقی مشخصات هویتی با مشخصات ابزار شناسایی صورت پذیرد.

۴۷-۲- صدور انواع کارت‌های پرداخت با نام، اعم از کارت‌های برداشت و کارت‌های اعتباری، پیش از شناسایی کامل ارباب رجوع و ایجاد یا معرفی حساب متناظر در بانک، ممنوع است.

۴۷-۳- فرآیند شناسایی کامل ارباب رجوع برای صدور ابزارهای شناسایی، کارت‌های پرداخت، در اولین مراجعه ارباب رجوع به شعب ضرورت دارد. لیکن در صورت وجود اقلام اطلاعاتی مربوط به شناسایی کامل ارباب رجوع در بانک و دسترسی متمرکز به آن، نیازی به تکرار فرآیند برای ارائه خدمات و محصولات فوق نیست و صرف تطبیق یکسانی هویت ارباب رجوع با مشخصات مشتری شناسایی شده کفایت می‌کند.

تبصره: ابزارهای شناسایی، کارت‌های پرداخت و سایر موارد مرتبط با این ماده باید صرفاً به ارباب رجوع و یا نماینده قانونی وی - پس از شناسایی اولیه - تحویل شوند.

۴۷-۴- تطبیق هویت ارباب رجوع با اقلام اطلاعاتی شناسایی مشتری در مراجعات غیرحضوری از طریق ابزارهای شناسایی صورت می‌پذیرد.

۴۷-۵- شناسایی ارباب رجوع به صورت الکترونیکی در مواردی که وی از گواهی‌های امضای دیجیتال صادر شده توسط مرکز گواهی امضای دیجیتال بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای شناسایی اولیه و یا ارسال اسناد و مدارک لازم برای شناسایی کامل استفاده نماید، بلامانع است.

۴۷-۶- لازم است مشتری به طور کتبی به شعبه تعهد دهد که هیچ شخصی غیر از وی، از ابزار شناسایی استفاده نخواهد کرد و در صورت بروز مشکل در این زمینه، تمامی مسئولیت‌ها متوجه مشتری است. که این امر در فرم‌های افتتاح حساب لحاظ گردیده است.

۴۷-۷- انواع کارت‌های پرداخت بی نام نظیر کارت‌های هدیه و کارت‌های خرید بی نام مشمول ضوابط مربوط به وجه نقد، موضوع بند (ح) ماده (۱) آیین نامه است.

تبصره: شارژ مجدد انواع کارت‌های پرداخت بی نام و غیر قابل ردیابی و ایجاد این قابلیت بر روی کارت‌های مذکور، ممنوع است.

۴۷-۸- خریدار اولیه انواع کارت‌های پرداخت بی نام باید جزو مشتریان بانک بوده و پیش از خرید، شناسایی (اولیه یا کامل) شده باشد. مسئولیت تمامی تراکنش‌های انجام شده توسط کارت‌های

مذکور بر عهده خریدار اولیه است.

ماده ۴۸- ضوابط مربوط به روش‌های انجام تراکنش

هرچند نصب هرگونه ابزار پذیرش منوط به افتتاح حساب و لزوماً شناسایی کامل متقاضی می‌باشد لیکن ضروریست به هنگام درخواست و نصب موارد زیر را رعایت نمایند.

۴۸-۱- نصب هرگونه ابزار پذیرش برای فروشندگان کالا و ارائه دهندگان خدمات، اعم از فیزیکی و مجازی، باید پس از احراز هویت پذیرنده کارت وفق مقررات و ضوابط مندرج در مبحث شناسایی و احراز هویت مشتریان علی‌الخصوص شناسایی کامل مشتری صورت پذیرد.

۴۸-۲- واریز وجوه مربوط به تراکنش‌های کارت‌های پرداخت به حساب پذیرنده کارت، منحصراً از طریق حساب معرفی شده پذیرنده کارت نزد یکی از موسسات اعتباری امکان پذیر است.

۴۸-۳- به هنگام نصب هرگونه ابزار پذیرش فیزیکی در محل پذیرنده کارت، اطلاعات و داده‌های زیر باید از پذیرنده اخذ شده و در سوابق داده‌ای ابزارهای پذیرش نزد شعبه و یا ارائه دهنده خدمات پرداخت ثبت گردد:

الف- تصویر جواز کسب یا هرگونه مدرک دیگری که اهلیت پذیرنده را برای دریافت وجه اثبات نماید (برای اشخاص حقیقی) یا مدارک ثبتی (برای شخص حقوقی).

ب- نشانی کامل پستی (به همراه کد پستی) مطابق با جواز کسب یا مدارک ثبتی شخصیت حقوقی که باید با محل نصب ابزار پذیرش یکسان باشد.

۴۸-۴- به هنگام نصب هرگونه ابزار پذیرش مجازی برای پذیرنده کارت لازم است اطلاعات و داده‌های زیر از پذیرنده اخذ شده و در سوابق داده‌ای ابزارهای پذیرش نزد شعبه یا ارائه دهنده خدمات پرداخت ثبت گردد:

الف- نشانی کامل پستی (به همراه کد پستی) محل فعالیت و حضور پذیرنده کارت (محل دفتری یا محلی که تجهیزات، سامانه‌ها و یا تجهیزات پردازش مجازی، مطابق با جواز کسب یا مدارک ثبتی شخصیت حقوقی در آنجا مستقر هستند) که باید با محل نصب ابزار پذیرش یکسان باشد.

ب- مشخصات و نشانی اینترنتی دقیق پذیرنده و مشخصات هویتی و محل میزبان وب سایت.

۴۸-۵- در صورتی که ارباب رجوع متقاضی دریافت ابزارهای پذیرش فیزیکی یا مجازی متعدد باشد (از جمله در مواردی که یک شخص حقوقی متقاضی دریافت این ابزارها برای دفتر مرکزی، نمایندگی‌ها و شعب خود باشد)، لازم است تکالیف مقرر در بندهای ۴۷-۲ و ۴۷-۳ این دستورالعمل در مورد هر یک از ابزارهای مذکور به اجرا درآید.

۴۸-۶- به هنگام نصب ابزار پذیرش کارت، اعم از فیزیکی یا مجازی، برای پذیرنده کارت باید اطلاعات زیر مطابق با اظهار پذیرنده کارت اخذ شده و در سوابق داده‌ای پذیرنده کارت نزد شعبه یا

ارائه دهنده خدمات پرداخت ثبت گردد:

الف- سقف انفرادی هرتراکنش مالی.

ب- سقف گردش ماهانه هر یک از ابزارهای پذیرش.

۴۸-۷- هرگونه تغییر در اطلاعات و داده‌های پذیرنده، اعم از تغییر مکان فیزیکی یا مجازی، تغییر ماهیت فعالیت و نظیر آن باید در اسرع وقت توسط پذیرنده کارت به اطلاع شعبه یا ارائه دهنده خدمات پرداخت نصب کننده ابزار پذیرش رسیده و واحدها مکلفند حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به روزرسانی اطلاعات و داده‌های مزبور در سامانه‌های اطلاعاتی و سوابق خود اقدام نمایند. این مورد باید به روشنی در قراردادهای نصب ابزارهای پذیرش تصریح گردد.

ماده ۴۹- ضوابط مربوط به مشخصات تراکنش‌های الکترونیکی

۴۹-۱- صدور دستور پرداخت اعم از درون بانکی و بین بانکی، شامل دستور پرداخت‌های سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) و سامانه پایاپای الکترونیکی (پایا) صرفاً با شناسایی صادر کننده دستور پرداخت امکان پذیر است.

۴۹-۲- ارائه درخواست برداشت در سامانه پایاپای الکترونیکی (پایا) مستلزم شناسایی ذی نفع و وجود حساب مقصد معتبر در موسسه اعتباری پذیرنده درخواست برداشت است.

۴۹-۳- شناسایی صادرکننده دستور پرداخت یا ارائه دهنده درخواست برداشت در مراجعات حضوری بر اساس مدارک مندرج در ضوابط شناسایی اولیه اشخاص موضوع ماده (۳) آیین نامه صورت پذیرفته و در مراجعات غیر حضوری و مجازی بر اساس معیارهای کنترلی متعارف ابزارهای شناسایی انجام می‌گیرد.

۴۹-۴- تراکنش‌های الکترونیکی برون خطی، نظیر تراکنش‌های کیف پول الکترونیکی، که بنا به ماهیت فناوری و ارزش مبادلات آنها، فاقد سوابق مربوط به جزئیات هرتراکنش در سامانه‌های بانکی است، مانند مبادلات نقدی بین اشخاص تلقی می‌گردند.

* اعمال کنترل و نظارت بر واحدهای برون مرزی

- ماده ۵۰- واحدهای برون مرزی موظفند بر اساس اعلام نظر بانک مرکزی در خصوص رعایت قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی در کشورهای مقصد، به ترتیب زیر اقدام نمایند:
- ۵۰-۱- در صورتی که در کشور مقصد، مقررات مبارزه با پولشویی مطابق استانداردهای بین المللی حاکم باشد؛ واحد برون مرزی باید مقررات مصوب در کشور مقصد را به طور دقیق و کامل اجرا نماید.
- ۵۰-۲- در صورتی که مقررات کشور مقصد، از کیفیت پایین تری نسبت به استانداردها و مقررات جمهوری اسلامی ایران برخوردار باشد، واحد برون مرزی باید مقررات جمهوری اسلامی ایران را اجرا نماید.
- ۵۰-۳- در صورتی که کشور مقصد دارای مقرراتی در زمینه مبارزه با پولشویی نباشد و یا از محیط های پر خطر در زمینه پولشویی باشد، واحدهای برون مرزی موظفند مطابق با مقررات جمهوری اسلامی ایران عمل نموده و ادارات کل ذی ربط موظفند برای اخذ راهکار مناسب، مراتب را به بانک مرکزی گزارش نمایند.
- ۵۰-۴- رعایت تکالیف مقرر در این دستورالعمل - در صورتی که امکان قانونی آن از نظر کشور مقصد وجود داشته باشد- باید توسط واحدهای مستقل خارج از کشور (Subsidiary) نیز رعایت شود.

فصل چهارم: انواع گزارشات و نحوه تهیه آنها

گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر

ماده ۵۱- در صورتی که مشتری قصد واریز وجوه نقدی بیش از سقف مقرر را داشته باشد، لازم است پیش از درج اطلاعات در سامانه تحویل‌داری، گزارش واریز وجوه نقد (CTR) (پیوست شماره ۳) به طور دقیق و کامل توسط وی تکمیل و امضاء شده و در اختیار مسئولین ذی‌ربط قرارگیرد. در صورتی که مشتری رأساً به دلایلی نتواند گزارش مذکور را تکمیل نماید، این گزارش باید توسط متصدی ذی‌ربط تکمیل و با اخذ امضاء به تأیید مشتری رسانده شود.

تبصره ۱: درج شماره ملی مربوط به اشخاص حقیقی، شناسه ملی اشخاص حقوقی و یا شماره اختصاصی اشخاص خارجی (حسب مورد) و نیز اخذ توضیحات مشتری در مورد منشاء وجوه نقد پرداختی توسط وی و علت پرداخت وجوه مذکور به صورت نقد در فرم یادشده الزامی است، در این خصوص لازم است اطلاعات اشخاص مرتبط با تراکنش از جمله واریز کننده، صاحب حساب و ... نیز در آن درج گردد.

تبصره ۲: واحدها موظفند تکلیف مقرر در این ماده را در مورد واریزهای نقدی به ارزهای خارجی نیز اعمال نمایند.

ماده ۵۲- پس از تکمیل گزارش، متصدی مربوطه می‌باید گزارش مذکور را در اختیار رابط مبارزه با پولشویی شعبه قراردادده تا پس از بررسی و جمع‌بندی اطلاعات مندرج در آن، اطلاعات کلیه گزارش‌های تکمیل شده را مطابق دستورالعمل صادره در این خصوص جهت ارسال به اداره کل مبارزه با پولشویی، به طور روزانه در سامانه جمع‌آوری اطلاعات واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر ثبت و سوابق در شعبه نگهداری گردد.

ماده ۵۳- پس از تکمیل فرم مذکور، مسئولین ذی‌ربط در واحدها باید اطلاعات مندرج در آن را با مدارک شناسایی مشتری برابر ضوابط مذکور در بحث چگونگی شناسایی و احراز هویت مشتریان تطبیق داده، سپس اقدام به واریز یا انتقال وجوه مشتری نمایند.

در این رابطه؛

الف) در صورت خودداری مشتری از تکمیل فرم مذکور و یا عدم ارائه اطلاعات جهت تکمیل آن، واحدها وظیفه دارند تا وجوه مذکور را از مشتری پذیرفته، لیکن موضوع را به قید فوریت به کمیته

فرعی مبارزه با پولشویی ذی ربط گزارش نمایند. در این صورت ارائه خدمات به مشتری تا رفع ابهام متوقف خواهد شد، ضمن آنکه اقدامات مربوطه در این زمینه باید بدون اطلاع مشتری صورت پذیرد. (ب) در صورت وجود ابهام در صحت اطلاعات و یا مدارک ارائه شده توسط مشتری، مسئولین ذی ربط در واحدها و وظیفه دارند، از طریق تحقیق از سایر نظام‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی و نیز استعلام از مراجع قانونی ذی ربط، نسبت به رفع ابهام اقدام نمایند. در این موارد ارائه خدمات به مشتری تا رفع ابهام متوقف خواهد شد، ضمن آنکه انجام اقدامات مربوط در این زمینه باید بدون اطلاع مشتری صورت پذیرد. مع ذلك چنانچه امکان شناسایی مشتری موجود نباشد، ارائه خدمت به وی متوقف گردیده و کارکنان ذی ربط باید دلایل توقف خدمت را در فرم CTR به مراجع مربوطه ارائه نمایند.

(ج) چنانچه مشخصات ارائه شده از سوی مشتری صحت نداشته باشد و یا کارت ملی وی، توسط کارمند جعلی تشخیص داده شود، باید مراتب بلافاصله به کمیته فرعی مبارزه با پولشویی ذی ربط گزارش گردد، در این موارد، ادامه خدمت به مشتری متوقف خواهد شد.

ماده ۵۴- در صورتی که توضیحات مشتری در مورد منشاء وجوه نقد بیش از سقف مقرر و علت واریز آن به صورت نقدی، قانع کننده نباشد و یا به دلایل دیگری، ظن به پولشویی و تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد، متصدی مربوطه موظف است علاوه بر اقدامات مذکور در این دستورالعمل با ثبت گزارشات وجوه نقد بیش از سقف مقرر، نسبت به ارسال گزارش معاملات مشکوک برابر ضوابط مندرج در مبحث «شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی» اقدام نماید.

ماده ۵۵- واحدها موظفند سوابق گزارش‌های یاد شده را بر اساس آئین نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانک‌ها به جهت بهره‌برداری‌های احتمالی آتی مطابق با اسناد سطح دو نگهداری نمایند. لازم است نگهداری سوابق به گونه‌ای باشد که در صورت درخواست مراجع ذی صلاح اطلاعات در اسرع وقت قابل دسترسی باشد.

* شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی

ماده ۵۶- واحدها موظفند در صورت ظن به انجام عملیات یا معاملات مشکوک به پولشویی، اعم از اینکه مشتری، متقاضی برخورداری از خدمات پایه یا غیرپایه باشد، مراتب را به طور محرمانه و بدون اطلاع وی در قالب گزارش عملیات مشکوک به کمیته فرعی مبارزه با پولشویی ذی ربط گزارش نمایند.

تبصره ۱: تشخیص متصدیان امور در شعبه مبنی بر انجام معاملات مشکوک در درجه نخست اهمیت قرار دارد.

تبصره ۲: عواقب افشاء اطلاعات در این خصوص بر عهده رؤسای ادارات امور شعب و شعب مستقل می باشد و در این رابطه با متخلف ذی ربط برابر مقررات رفتار خواهد شد.

تبصره ۳: از آنجاکه عامل زمان در فرآیند شناسایی عملیات مشکوک به پولشویی و اقدامات بعدی آن از اهمیت بالایی برخوردار است، عواقب ناشی از تأخیر در گزارش به موقع عملیات مشکوک به پولشویی متوجه مسئولین واحدها می باشد.

ماده ۵۷- ادارات امور شعب و شعب مستقل موظفند به محض دریافت گزارش عملیات یا معاملات مشکوک به پولشویی، آن را در کمیته فرعی مبارزه با پولشویی آن واحد مورد بررسی قرار داده و در صورت تأیید مشکوک بودن عملیات و احراز مصادیقی از پولشویی در گزارش واصله، حسب مورد برای اشخاص حقیقی نسبت به تنظیم و تکمیل فرم شماره «۱» (پیوست شماره ۴) با عنوان «اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک اشخاص حقیقی» همراه با فرم شماره «۳» (پیوست شماره ۶) با عنوان «اطلاعات معاملات مشکوک بانکی» و برای اشخاص حقوقی فرم شماره «۲» (پیوست شماره ۵) با عنوان «اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک اشخاص حقوقی» به همراه فرم شماره «۳» مذکور اقدام نموده و ضمن اظهار نظر در خصوص موضوع و ارائه خلاصه‌ای از چگونگی آن، مراتب را همراه با اسناد و مدارک مربوطه به اداره کل مبارزه با پولشویی ارسال نمایند. (بدیهی است صرف ارسال گزارش، غیر مستند و بدون بررسی، تحلیل و اظهار نظر مربوطه، رافع مسئولیت واحدهای یاد شده نمی باشد.)

تبصره ۱: نظر به اینکه در شعب مستقل، کمیته فرعی مبارزه با پولشویی در ساختار شعبه دیده شده است، لذا موارد گزارش شده از دوایر، در کمیته فرعی آن واحد مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

تبصره ۲: تنظیم و ارسال گزارش معاملات مشکوک به هیچ وجه بیانگر اتهامی به افراد نبوده و اعلام

آن به مراجع ذی ربط، افشای اسرار شخصی افراد محسوب نمی‌گردد و در نتیجه هیچگونه اتهامی از این بابت متوجه گزارش دهندگان نخواهد بود.

تبصره ۳: کمیته‌های فرعی مبارزه با پولشویی علاوه بر مسئولیت رسیدگی به گزارش‌های واصله از شعب، وظیفه بررسی و پیگیری موارد مشکوکی که از اداره کل مبارزه با پولشویی به آن کمیته ارجاع می‌شود را نیز بر عهده دارند، تا مطابق با ضوابط این دستورالعمل موضوع را مورد رسیدگی قرار داده و نتیجه را به آن اداره کل گزارش نمایند.

ماده ۵۸- شاخص‌های شناسایی (مصادیق) نقل و انتقالات یا معاملات مشکوک برای

مقاصد پولشویی:

در این رابطه واحدها می‌توانند شاخص‌های مختلفی را مورد نظر و بررسی قرار دهند که از آن جمله می‌توان به وجود حساب‌های ریالی و ارزی مشکوک، رفتارهای مشکوک مشتری، نقل و انتقالات ریالی و ارزی مشکوک حساب مشتری، استفاده مشکوک مشتری از تسهیلات بانکی و اعتباری، استفاده مشکوک مشتری از محصولات و خدمات بانکی و فعالیت مشکوک حساب در مناطق پرخطر (مناطق مرزی، مناطقی که آمار جرم و جنایت در آن بالا است و مناطق آزاد و تجاری - صنعتی) اشاره نمود که در ادامه مصادیق هر یک از شاخص‌های مذکور اعلام می‌گردد.

۵۸-۱- حساب‌های ریالی و ارزی مشکوک

واحدها باید به طور پیوسته حساب‌های موجود نزد خود را مورد کنترل و بررسی قرار داده و در صورت ظن به نقل و انتقالات آن حساب‌ها و عدم تناسب نقل و انتقالات حساب با حرفه مشتری مراتب را گزارش نمایند.

از جمله حساب‌های مشکوک مورد استفاده برای مقاصد پولشویی عبارتند از:

۵۸-۱-۱- وجود انواع حساب ریالی و ارزی متعدد به نام مشتری حقیقی و حقوقی در یک یا چند شعبه.

۵۸-۱-۲- حساب‌های با گردش عملیات بالا که تناسبی با حرفه مشتری ندارد.

۵۸-۱-۳- حساب‌هایی که به دفعات واریز و برداشت یکجا و عمده از آنها صورت می‌گیرد در حالی که تناسبی با حرفه مشتری ندارد.

۵۸-۱-۴- حساب مشتری که نوع فعالیت اقتصادی وی نقدی محور بوده (رستوران‌ها، سوپر مارکت‌ها و دکه‌های فروش و ...) و حجم نقل و انتقالات به حساب مشتری بیش از سطح فعالیت مورد انتظار از مشارالیه می‌باشد؛

۵۸-۱-۵- حسابی که افراد متعددی اجازه برداشت از آن را دارا می‌باشند، لیکن این افراد با یکدیگر هیچگونه رابطه خانوادگی یا کاری ندارند.

۵۸-۱-۶- حساب‌های گشایش یافته به نام فرزندان زیر سن قانونی یا وابستگی که مشتری قیم آنها است در صورتی که واریزو برداشت از حساب‌های فوق به دفعات و با مبالغ کلان انجام گیرد، به نحوی که با نوع فعالیت حرفه‌ای مشتری همخوانی ندارد.

۵۸-۱-۷- حساب‌های گشایش یافته به نام شخص دیگر با ارائه وکالتنامه، در صورتی که گردش عملیات حساب متناسب با حرفه مشتری نباشد.

۵۸-۱-۸- حساب‌های گشایش یافته توسط اتباع خارجی که از گردش عملیاتی بالایی برخوردار است.

۵۸-۱-۹- تغییر قابل توجه در الگوی گردش عملیات حساب‌های گشایش یافته توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به ویژه اشخاص فعال در زمینه صادرات و واردات.

۵۸-۱-۱۰- حساب‌های گشایش یافته توسط خیریه‌ها، موسسه‌های غیر دولتی عام‌المنفعه و تعاونی‌ها که دارای گردش عملیاتی بالا و عملیات بانکی نامتناسب با زمینه فعالیت آنها است.

۵۸-۱-۱۱- گشایش حساب‌های سپرده بلند مدت متعدد با مبالغ کلان و بستن آنها قبل از سررسید بدون توجیه منطقی.

۵۸-۱-۱۲- فعال شدن حساب‌های راکد با مبالغ کلان.

۵۸-۲- رفتارهای مشکوک مشتری

کارکنان واحدهای صف به ویژه متصدیان امور بانکی که در خط مقدم ارتباط با مشتری قرار دارند می‌توانند با دقت نظر در رفتارها و درخواست‌های مشتری، تا حدودی رفتار مشکوک مشتری را تشخیص دهند.

از جمله رفتارهای مشکوک به انجام پولشویی که ضروری است عملیات بانکی آنها مورد کنترل و بررسی بیشتری قرار گرفته و در صورت ظن به عملیات مشتری مراتب در قالب عملیات مشکوک گزارش گردد عبارتند از:

۵۸-۲-۱- مشتری درخواست کند مکاتبات بانک با او به آدرس محل سکونت وی ارسال نشود.

۵۸-۲-۲- مشتری در مورد رویه‌ها و سیستم‌های کنترل داخلی بانک در خصوص مبارزه با پولشویی کنجکاوی غیر معمولی نشان دهد.

۵۸-۲-۳- مشتری علی‌رغم درخواست بانک جهت حضور در شعبه، تمایلی به ملاقات یا مراجعه حضوری برای انجام امور بانکی درخواستی ندارد.

۵۸-۲-۴- مشتری به طور مکرر نماینده معرفی شده از سوی خود جهت انجام عملیات بانکی را بدون دلیل موجه عوض می‌کند.

۵۸-۲-۵- مشتری شماره تماسی ارائه می‌دهد (شماره تلفن ثابت، همراه یا خط اعتباری موقت) که موجود نیست یا قطع می‌باشد.

- ۵۸-۲-۶- مشتری از ارائه اصل مدارك هویتی امتناع ورزد.
- ۵۸-۲-۷- مشتری از ارائه اطلاعات درخواستی از سوی بانك خودداری می‌کند به ویژه زمانی که مطلع می‌شود این اطلاعات در سوابق وی بایگانی می‌شود.
- ۵۸-۲-۸- مشتری از ارائه اصل اسناد درخواستی از سوی بانك خودداری و تنها کپی اسناد را ارائه می‌دهد.
- ۵۸-۲-۹- مشتری اسنادی را ارائه می‌دهد که به نظر جعلی می‌باشد (برای مثال ظاهر سند حاکی از آن است که سند به تازگی صادر شده لیکن تاریخ صدور سند قدیمی است).
- ۵۸-۲-۱۰- مشتری آگاهی کمی نسبت به نوع فعالیت حرفه‌ای خود دارد و قادر به تشریح درست آن برای بانك نیست.
- ۵۸-۲-۱۱- مشتری هنگام مراجعه به بانك جهت انجام عملیات بانکی اغلب تحت نظارت همراهان خود قرارداد.
- ۵۸-۲-۱۲- مشتری اهمیتی به ريسك، کارمزد و سایر هزینه‌های انجام نقل و انتقال ندارد.

۵۸-۳- نقل و انتقالات ریالی و ارزی مشکوک

نوع نقل و انتقالات یک حساب شاخص مهمی در تشخیص عملیات حساب برای مقاصد پولشویی است، بنابراین واحدها در صورت ظن به انجام نقل و انتقالات یک حساب برای مقاصد پولشویی، پس از بررسی سوابق و گردش عملیات حساب، در صورت تشخیص عدم تناسب نقل و انتقالات و گردش عملیات حساب با شغل ابرازی از سوی مشتری می‌باید مراتب را در قالب گزارش مشکوک اعلام نمایند. از جمله نقل و انتقالات مشکوک عبارتند از:

۵۸-۳-۱- نقل و انتقالات ریالی مشکوک:

- ۵۸-۳-۱-۱- در صورت ارائه خدمات بانکی خصوصی طی قراردادی بین بانك و مشتری، نقل و انتقال غیرمعمول وجوه بین حساب های مرتبط مشتری (حساب های متعلق به یک شخص حقیقی یا حقوقی که نقل و انتقال بین این حساب ها در قالب خدمات بانکی خصوصی صورت می‌گیرد) در شمول نقل و انتقالات مشکوک قرار می‌گیرند.
- ۵۸-۳-۱-۲- انتقال وجوه کلان از حساب اشخاص حقوقی به حساب شخصی مدیران آنها.
- ۵۸-۳-۱-۳- انتقالات کلان وجوه از طریق ابزارهای الکترونیکی (غیر حضوری) از / به حساب مشتری خارجی.
- ۵۸-۳-۱-۴- الگوی خاص گردش روزانه حساب به این صورت که حساب در ابتدا و انتهای روزکاری مانده ثابت یا پایینی دارد اما بین روز و جوهی با مبالغ بالا واریزو برداشت می‌شود به طوری که این نقل و انتقال تناسبی با حرفه مشتری ندارد.

۵۸-۱-۳-۵- نقل و انتقال مستمر یا کلان که از/ به حساب کارکنان بانک به سایر حساب‌ها بدون وجود اسناد مثبت انجام می‌گیرد.

۵۸-۳-۲- نقل و انتقالات ارزی مشکوک:

۵۸-۳-۲-۱- نقل و انتقال وجوه ارزی با مبالغ کلان به خارج از کشور بدون ارتباط با حرفه مشتری.

۵۸-۳-۲-۲- تغییر ناگهانی روش مبادلات ارزی مشتری و عدم تطابق آن با فعالیت معمول وی.

۵۸-۳-۲-۳- واریز مکرر نقدی اسکناس خارجی به حساب ارزی گشایش یافته، نامتناسب با نوع فعالیت مشتری.

۵۸-۳-۲-۴- حواله‌های ارزی وارده نامتناسب با نوع فعالیت مشتری.

۵۸-۴- استفاده مشکوک مشتری از خدمات و محصولات بانکی

در این زمینه نیز ضرورت دارد واحدها مراقبت‌ها و کنترل‌های لازم را مدنظر داشته باشند. از جمله موارد استفاده مشکوک از خدمات و محصولات بانکی که لازم است مورد کنترل و بررسی قرار گیرند عبارتند از:

۵۸-۴-۱- وثیقه‌های ارائه شده توسط متقاضی تسهیلات متعلق به شخص دیگری است که ارتباطی با متقاضی ندارد.

۵۸-۴-۲- ارزش وثیقه‌های ارائه شده توسط متقاضی تسهیلات بسیار زیاد است و تناسبی به حرفه و کسب و کار متقاضی ندارد.

۵۸-۴-۳- دریافت تسهیلات کلان توسط مشتری و درخواست تسویه آن قبل از سررسید در مدت زمان کوتاهی پس از دریافت تسهیلات.

۵۸-۴-۴- دریافت تسهیلات کلان و عدم بازپرداخت تسهیلات دریافتی به طوری که منجر به تملک وثیقه توسط بانک شود.

۵۸-۴-۵- مشخصات و نشانی ذینفع اعتبار اسنادی کامل و دقیق نباشد.

۵۸-۴-۶- هرگونه شک و ظن نسبت به هویت واقعی ذینفع و ماهیت اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی).

۵۸-۴-۷- کالا یا خدمات مورد معامله از طریق گشایش اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی) متناسب با نوع و فعالیت انتظاری مشتری نباشد.

۵۸-۴-۸- کالای مورد معامله از طریق گشایش اعتبار اسنادی، دست دوم باشد.

۵۸-۴-۹- عدم تطابق مبلغ پیش فاکتور با ارزش واقعی کالای مورد مبادله از طریق گشایش اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی).

۵۸-۴-۱۰- هرگونه شک و ظن نسبت به صحت تاییدیه اسناد مورد معامله (فاکتور، بارنامه، گواهی بازرسی کالا، گواهی مبدا ساخت) و سایر اسناد مربوط به اعتبار اسنادی (اوراق ثبت سفارش پیش

- فاکتور و پروانه سبز گمرکی مبنی بر خروج کالا از گمرگ).
- ۵۸-۴-۱۱- تاریخ اسناد حمل کالای وارداتی قبل از تاریخ صدور اعتبار اسنادی مربوطه باشد.
- ۵۸-۴-۱۲- عدم ارائه اسناد حمل معتبر و ارائه رسید ساده حاکی از حمل کالا.
- ۵۸-۴-۱۳- گشایش اعتبارات اسنادی با توصیف کلی از کالا بدون ارائه پیش فاکتور.
- ۵۸-۴-۱۴- گشایش اعتبار اسنادی با ارائه فاکتور کالاهای لوکس و سبک وزن وارداتی به خصوص در مناطق آزاد تجاری.
- ۵۸-۴-۱۵- تغییر بدون دلیل ذی نفع اعتبار اسنادی (ارزی / ریالی).
- ۵۸-۴-۱۶- اصلاح و تمدید مکرر اعتبار اسنادی گشایش یافته.
- ۵۸-۴-۱۷- اعتبارات اسنادی که گشایش یافته و ضمانت نامه پیش پرداخت نیز برای آن صادر شده اما اعتبار اسنادی برای مدت طولانی را کد مانده و پیگیری نشود.
- ۵۸-۴-۱۸- اعلام مغایرت متعدد روی اسناد مربوط به اعتبار اسنادی و رد کردن اسناد و در نهایت پذیرش اسناد با کسب تخفیف.
- ۵۸-۴-۱۹- درخواست مشتری گشایش کننده اعتبار اسنادی مبنی بر عدم ارائه برخی از مدارک لازم از جمله گواهی مبداء ساخت و گواهی بازرسی.
- ۵۸-۴-۲۰- بالا بودن هزینه حمل کالای وارداتی از مبلغ متعارف در مورد اعتبار اسنادی گشایش یافته با شرط تحویل در کارخانه فروشنده.
- ۵۸-۴-۲۱- گشایش اعتبار اسنادی با شرط پیش پرداخت صد در صد بدون دریافت ضمانت نامه.
- ۵۸-۴-۲۲- مشابه بودن نام خریدار و فروشنده در اعتبار اسنادی.
- ۵۸-۴-۲۳- درخواست مشتری گشایش کننده اعتبار اسنادی مبنی بر واريز وجه به حساب ذینفع اعتبار اسنادی در مقابل ارائه کپی اسناد حمل کالای مورد معامله.
- ۵۸-۴-۲۴- درخواست های مکرر مشتری جهت گشایش اعتبار اسنادی با مبالغ کم به منظور ورود نمونه کالا.
- ۵۸-۴-۲۵- درخواست صدور ضمانت نامه های ارزی قابل انتقال.
- ۵۸-۴-۲۶- درخواست صدور یا تنزیل هر نوع ضمانت نامه بانکی با مبالغ کلان که تناسبی با فعالیت و حرفه مشتری نداشته باشد.
- ۵۸-۴-۲۷- مشتری به طور مکرر متقاضی خرید اوراق مشارکت با مبالغ کلان است که نامتناسب با فعالیت حرفه ای اوست.
- ۵۹- نکات حائز اهمیت در نحوه شناسایی و گزارش دهی عملیات مشکوک توسط کمیته های فرعی مبارزه با پولشویی.

۵۹-۱- در ارتباط با گزارش‌هایی که با موضوع استفاده یک فرد از حساب دیگران جهت انجام امور بانکی تنظیم می‌گردد، حتماً وجود یا عدم وجود وکالتنامه رسمی یا معرفی‌نامه در این خصوص و نحوه و زمینه استفاده از حساب، مورد بررسی قرار گیرد، در گزارش‌های مربوط به استفاده والدین از حساب فرزندان باید بررسی شود که از حساب فرزند در چه جهتی استفاده شده و این موضوع ارتباطی با زمینه شغلی والدین داشته است یا خیر.

۵۹-۲- در خصوص گزارش‌های مربوط به مشتریان گذری دریافت‌کننده خدمات غیرپایه از قبیل حواله وجوه، انجام هرگونه دریافت و پرداخت وجه، صدور انواع چک‌های بانکی و بین بانکی یا وصول چک و سایر موارد، صرف استفاده از این خدمات نمی‌تواند شاخص مشکوک بودن گزارش باشد و نیاز به تطبیق با دیگر شاخص‌ها نیز دارد.

۵۹-۳- در خصوص گزارش‌هایی که بر مبنای تعدد واریز وجه با مبالغ مشابه می‌باشند، حتماً شغل مشتری مورد بررسی قرار گیرد، مضافاً از آنجائیکه در برخی از گزارش‌ها احتمال کلاهبرداری پیامکی، تلفنی، ماهواره‌ای و از این دست موارد وجود دارد، می‌باید سایر شواهدی که می‌تواند در رد یا قبول این احتمال مورد توجه قرار گیرد، به همراه گزارش ارسال گردد.

۵۹-۴- در گزارش‌هایی که صرفاً به علت امتناع مشتری از تکمیل فرم گزارش وجوه نقد بیش از سقف مقرر (CTR) در شعبه تنظیم می‌گردد، حتماً بررسی تطبیقی با سایر شاخص‌های عملیات مشکوک صورت پذیرد. از آنجا که در این خصوص اطلاع‌رسانی لازم صورت نگرفته و بسیاری از مشتریان در این زمینه توجیه نمی‌باشند، نمی‌توان امتناع از تکمیل فرم CTR را به عنوان یک شاخص محکم در نظر گرفت و بررسی رفتار مالی چنین مشتریانی جهت رسیدن به گزارش عملیات مشکوک ضروری است.

۵۹-۵- در مورد گزارش‌هایی که صرفاً بر اساس رفتار مشکوک مشتری و حالات روحی و روانی وی تهیه می‌گردد، احتمال خطای کاربر شعبه در تشخیص موضوع محتمل می‌باشد. لذا ضرورت دارد با دقت نظر در سایر شاخص‌های عملیات مشکوک، بررسی لازم صورت پذیرد.

۵۹-۶- در خصوص گزارش‌هایی که در ارتباط با عدم تناسب سطح فعالیت مورد انتظار مشتری تنظیم می‌گردد، باید بدو اسناد مثبت در خصوص شغل یا زمینه فعالیت مشتری مورد بررسی قرار گیرد و بدون وجود اطلاعات مستدل در خصوص شغل، نمی‌توان در خصوص عدم تناسب سطح فعالیت مشتری اظهار نظر نمود.

۵۹-۷- گزارش‌هایی که در حوزه ارزی تنظیم می‌گردد و شاخص به وقوع پیوسته نیز مرتبط با ارز می‌باشد، بررسی وجود مجوز صرافی برای اشخاص مطرح در گزارش، الزامی است.

۵۹-۸- در صورت وجود پرونده قضایی در ارتباط با شخص یا اشخاص مورد گزارش مشکوک و یا اشاره

به این موضوع در شرح عملیات مشکوک، ضرورت دارد مستندات مربوطه از جمله شماره پرونده، شعبه رسیدگی کننده، موضوع پرونده و آخرین وضعیت رسیدگی و تصمیمات متخذه قضایی اعلام تا امکان دریافت اطلاعات تکمیلی و هرگونه پیگیری لازم از مرجع رسیدگی کننده وجود داشته باشد. ۵۹-۹- از آنجائیکه گزارش‌هایی که بر اساس «چند» شاخص مشکوک تهیه می‌شوند در مقابل گزارش‌هایی که صرفاً بر اساس «یک» شاخص مشکوک ارزیابی و تنظیم می‌شوند از اولویت و اهمیت بیشتری برخوردار می‌باشند، ضرورت دارد تا کمیته‌های فرعی مبارزه با پولشویی در ادارات امور و شعب مستقل به هنگام بررسی‌های خود این موضوع را ملحوظ نظر قرار دهند.

تبصره: وقوع يك تخلف بانکی نمی‌تواند به تنهایی مبنای ارسال گزارش عملیات مشکوک به پولشویی باشد.

ماده ۶۰- مدارك و مستنداتی که باید همراه با گزارش عملیات/معاملات مشکوک به اداره کل مبارزه با پولشویی ارسال گردد.

- تصویر برابر اصل شده کلیه مدارك و اسنادی که مبنای تهیه گزارش قرار گرفته است.
- تصویر برابر اصل شده مدارك هویتی اشخاص درگیر در گزارش.
- تصویر برابر اصل شده کلیه مدارك افتتاح حساب اشخاص درگیر در گزارش.
- فرم‌های تکمیل شده (حسب مورد) (۱)، (۲) و (۳).
- شرح کامل عملیات و معاملات مشکوک مورد نظر همراه با اظهار نظر نهایی کمیته فرعی مبارزه با پولشویی.
- در صورت وجود سایر حساب‌های مربوط به اشخاص درگیر در گزارش، نسبت به تهیه و ارسال تصویر مدارك افتتاح حساب‌های یاد شده نیز اقدام گردد.
- فایل صورت حساب‌های موضوع گزارش.

ماده ۶۱- واحدها مکلف می‌باشند مدارك مربوط به گزارش‌های معاملات مشکوک را طبق آیین‌نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی اسناد و دفاتر بانك‌ها حفظ و مراقبت نمایند.

بازتاب ملی ایران

بخش دوم
پیوست‌ها،
منابع و ضمایم
فصل اول: پیوست‌ها

پیوست شماره ۱

بسمه تعالی	
فرم شماره ۱	
مشخصات اشخاص حقیقی خارجی دارنده حساب بانکی	
۱) هویت فرد (نام جد فقط برای اتباع عرب تبار درج گردد.)	
Name:	نام:
Last Name:	نام خانوادگی:
Father's Name:	نام پدر:
Grand father's Name:	نام جد:
محل تولد: شهر	تاریخ تولد:
کشور	
۲) مشخصات فرد	
جنسیت: ☐ مرد ☐ زن	دین:
وضعیت تأهل: ☐ مجرد ☐ متأهل ☐ سایر	مذهب:
تابعیت: شماره اختصاصی:	
نوع مدرک شناسایی: ☐ گذرنامه ☐ دفتر چه پناهندگی ☐ کارت هویت اتباع خارجی ☐ کارت خروجی مدت دار آمایش	شماره گذرنامه:
شماره گذرنامه:	شماره سریال کارت/ دفترچه پناهندگی:
شماره پروانه اقامت یا راوید درج گذرنامه:	تاریخ انقضاء:
شماره پروانه اقامت یا راوید درج گذرنامه:	تاریخ انقضای پروانه اقامت یا راوید:
۳) محل سکونت در ایران	
شهر:	ادرس:
تلفن:	تلفن همراه:
	پست الکترونیک:
	کد پستی:
۴) مشخصات شغل	
آخرین شغل:	کارفرما:
شهر محل کار:	تابعیت کارفرما:
تلفن:	آدرس:
محل امضای دارنده حساب:	نمبر:
	پست الکترونیک:
۵) مشخصات حساب بانکی (این قسمت توسط بانک تکمیل می گردد.)	
نام بانک:	کد و نام شعبه:
شماره حساب:	تعداد حساب بانکی در یک شعبه:
شماره حساب:	تاریخ افتتاح:
شماره حساب:	شماره حساب:
شماره حساب:	تاریخ افتتاح:
۶) ملاحظات :	
نام مسئول شعبه:	
تاریخ و امضای مسئول شعبه:	

شماره ۱۳۹۶/۰۲ - ۷۳۲

پیوست ۳
فرم CTR

شماره سریال:

اشخاص حقیقی	
نام و نام خانودگی :	شماره شناسنامه:
نام پدر:	شماره ملی:
آدرس محل سکونت:	شماره تلفن ثابت و همراه:
	کد پستی:
آدرس محل کار :	شماره تلفن محل کار:
	کد پستی:

اشخاص خارجی	
نام و نام خانودگی :	تابعیت:
نام پدر/ جد (اتباع عرب):	کشور:
شماره فراگیر:	شماره مدرک شناسایی (گذرنامه، کارت آمایش و ...):
آدرس محل سکونت:	شماره تلفن ثابت و همراه:
	کد پستی:
آدرس محل کار :	شماره تلفن محل کار:
	کد پستی:

مشخصات تراکنش	
نام بانک :	شماره حساب:
مبلغ:	نوع ارز:
توضیحات (منشاء وجه):	تاریخ:
	نوع تراکنش:

امضاء مشتری:

شعبه:	شماره پرسنلی کاربر:
توضیحات :	

مهر و امضاء شعبه:

نمونه شماره ۳۳۳ - ۸۰۲ / ۱۳۹۶/۰۲

پیوست (۴)
کاملاً محرمانه
فرم شماره ۱

«اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک اشخاص حقیقی»

نوع حساب: عادی مشترک

مشخصات فردی صاحب حساب:

نام: نام خانوادگی: شماره ملی: نام پدر:

روز ماه سال

تاریخ تولد: شماره شناسنامه: محل صدور: جنسیت:

۱۳		

نشانی منزل:

استان:

شهر:

کدپستی:

ادامه نشانی منزل:

تلفن منزل:

تلفن همراه:

شغل:

کدپستی محل کار:

نشانی محل کار:

تلفن محل کار:

اطلاعات بازکننده حساب، وکیل، ولی، قیم (در صورتی که بازکننده حساب خود شخص باشد یا علامت گذاری کادر مربوطه نیازی به

تکمیل سایر قسمت‌های این بند نیست).

	خودش
	وکیل
	ولی
	قیم

نقش شخص:

نام و نام خانوادگی:

شماره ملی:

کدپستی:

تلفن:

اطلاعات مربوط به معرف مشتری یا مؤسسه

۱- اشخاص حقیقی

شماره حساب:

نام شعبه:

نام و نام خانوادگی:

شماره ملی:

تلفن:

کدپستی:

۲- اشخاص حقوقی

نام مؤسسه- شرکت- سازمان یا دستگاه‌های اجرایی ذی ربط:

تلفن:

توجه:

* چنانچه صاحبان حساب بیش از یک نفر باشد تکمیل این فرم برای همه صاحبان حساب الزامی است.

امضاء اول:

امضاء دوم:

نمونه شماره ۷۳۳ - ۱۳۹۶/۰۲

پیوست (۵)
کاملاً محرمانه

فرم شماره ۲

«اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک اشخاص حقوقی»

نام مؤسسه / شرکت: تابعیت: موضوع فعالیت: کد اقتصادی:

شماره ثبت: محل ثبت: تاریخ ثبت: روز ماه سال شناسه ملی حقوقی:

سال	ماه	روز
۱۳		

نشانی مؤسسه / شرکت:

اعضای هیأت مدیران و صاحبان حق امضای مجاز:

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام پدر	تاریخ	شماره شناسنامه	شماره ملی	سمت	اختیارات
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							

مشخصات بازرس قانونی مؤسسه / شرکت:

نام و نام خانوادگی: شناسه ملی: نام مؤسسه: شناسه ملی حقوقی:

اقامتگاه قانونی:

استان: شهر: کد پستی: نشانی:

اطلاعات بازکننده حساب

نقش شخص: خودش وکیل: نام: شماره ملی: نام خانوادگی: کد پستی: تلفن:

اطلاعات مربوط به معرف مشتری به مؤسسه

شماره حساب: نام شعبه: نام و نام خانوادگی: شماره ملی: تلفن: کد پستی:

۲- اشخاص حقوقی:

نام مؤسسه / شرکت - سازمان یا دستگاه‌های اجرایی ذی ربط: تلفن:

امضاء اول: امضاء دوم:

پیوست (۶)
کاملاً محرمانه
فرم شماره ۳
«معاملات مشکوک بانکی»

نام شعبه: کد شعبه: استان: شهر:

کدملی گزارش دهنده: شماره پرسنلی: کدملی بررسی کننده:

تاریخ گزارش: روز ماه سال
۱۳

شماره گزارش قبلی: تاریخ گزارش: روز ماه سال
۱۳

مجموع مبالغ مشمول فعالیت مشکوک: محدوده زمانی فعالیت مشکوک از تاریخ: روز ماه سال تا تاریخ
۱۳

مصادیق عملیات مشکوک:

☐ واریز یا برداشت نقدی	☐ حواله ارزی
☐ گشایش اعتبار استادی	☐ حواله ریالی
☐ خرید و فروش ارز	☐ وصول اسناد و بروات
☐ صدور چک بین بانکی	☐ وصول چک
☐ ضمانت نامه های بانکی	☐ تسهیلات بانکی
☐ پرداخت الکترونیک	☐ افتتاح حساب
☐ صندوق امانات	☐ اوراق مشارکت
☐ سایر عملیات بانکی	

امضاء دوم:

امضاء اول:

نفرته شماره ۷۳۷ - ۱۳۹۶/۰۲

بخش دوم
پیوست‌ها،
منابع و ضمیمه
فصل دوم: منابع و مأخذ

- قانون مبارزه با پولشویی؛
- آیین نامه اجرایی مبارزه با پولشویی؛
- آیین نامه مدت طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانکها؛
- دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان ایرانی مؤسسات اعتباری؛
- دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان خارجی مؤسسات اعتباری؛
- دستورالعمل نحوه ارسال اسناد و مدارک مشتریان مؤسسات اعتباری به نشانی پستی آنها؛
- دستورالعمل نحوه تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری در مؤسسات اعتباری؛
- دستورالعمل نحوه اعمال دقت و نظارت ویژه هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص سیاسی خارجی در مؤسسات اعتباری؛
- دستورالعمل نحوه مراقبت از اشخاص مظنون در مؤسسات اعتباری؛
- دستورالعمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در حوزه نظام های پرداخت و بانکداری الکترونیکی؛
- دستورالعمل مجموعه اقدامات و تدابیر لازم برای حصول اطمینان از رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در واحدهای برون مرزی مؤسسات اعتباری؛
- دستورالعمل اجرایی نحوه گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر؛
- دستورالعمل شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی؛
- بخشنامه های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

* لازم به ذکر است؛ امکان دسترسی به متن قانون، آیین نامه ها، دستورالعمل های اجرایی مبارزه با پولشویی و کلیه بخشنامه های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از طریق بخش «مقررات و ضوابط» سایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به آدرس www.cbi.ir و نیز سایت اداره کل مبارزه با پولشویی به آدرس aml.bmi.ir فراهم می باشد.

بخش دوم
پیوست‌ها،
منابع و ضمیمه
فصل سوم: ضمیمه

بسته‌ای

«دولت و ملت، همی و بزبانی»

بانک ملی ایران

ریخ: ۱۳۹۴/۰۸/۰۹
ساره: ۹۴/۱۷/۴۱۸۸۰
وست: دارد

ادارات امور و شعب

موضوع: تمدید اعتبار، اعلام مشخصات و ضرایب امنیتی کارت اتباع خارجی
با احترام، استناد به نامه شماره ۹۴/۲۰۷۹۸۱ مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۷ مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و براساس نامه شماره ۹۵۸/م پ مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۱ اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور به اطلاع می‌رساند:

۱- تصویر نمونه کارت آمایش (۱۰) به **رنگ صورتی** برای اتباع افغانستان و همچنین کارت هویت (۹) به **رنگ سبز روشن** برای اتباع عراق طبق فایل الحاقی معرفی می‌گردد.

۲- کارت های مزبور تا تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۱ تمدید و قابل استناد می باشند.

۳- برخی از ویژگی های کنترلی کارت های مذکور عبارتند از: هولوگرام زیر عکس، مرکب امنیتی (حرارتی، نامرئی) دایره ای شکل در سمت راست بالای کارت و مهر برجسته پشت کارت.

بر این اساس، ارائه خدمات بانکی به اتباع کشورهای فوق با در نظرگرفتن مدت اعتبار مذکور در بند ۲ و در چارچوب مقررات مربوطه بلامانع می باشد.

مسئول پاسخگو: علیرضا شاه آبادی (☎ شماره تلفن: ۸۸۹۱۰۵۹۵-۰۲۱)

اداره کل سازمان و روش ها

میر محمود موسوی	هادی سالارخیلی
۱۸۹۸۷	۱۴۵۹۶

تاریخ صدور: ۰۹-۰۲-۱۳۹۹

کمیته تدوین و بازنگری بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها

مهره خدمات
وزارت کشور
اداره کل مبارزه با قاچاق کالا و ارز
کارت همت از دانش و مهارت برای

نام خانوادگی: سعیدی
نام: مهنا حسن
شماره ملی: ۱۳۳۱۰۰۰۰۰۰
شماره پرسنلی: ۰۵۲۰/۱۳۳۱
شماره ملی: ۰۵۲۰/۱۳۳۱
تاریخ انقضاء: ۹۴/۱۱/۱۱

کارت همت از دانش و مهارت برای

تاریخ صدور: ۰۳-۱۳۳۲-۰۲

کمیته تدوین و بازنگری بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها

مهره خدمات
وزارت کشور
اداره کل مبارزه با قاچاق کالا و ارز
کارت همت از دانش و مهارت برای

نام خانوادگی: سعیدی
نام: مهنا حسن
شماره ملی: ۱۳۳۱۰۰۰۰۰۰
شماره پرسنلی: ۰۵۲۰/۱۳۳۱
شماره ملی: ۰۵۲۰/۱۳۳۱
تاریخ انقضاء: ۹۴/۱۱/۱۱

کارت همت از دانش و مهارت برای

بانک ملی ایران

تاریخ: ۱۳۹۴/۳/۱۷

شماره: ب/۱۷/۴۱۶۱۳

ادارات امور و شعب، صندوق قرض الحسنه پس انداز ملی ایران،

واحدهای کارگشایی

موضوع: پذیرش کارت‌های هوشمند ملی

با احترام، پیرو دستورالعمل شماره ب/۱۷/۴۱۵۶۴ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۸ و براساس نامه شماره ۹۴/ب-ج/۴۹ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۲ اداره حراست بانکها و موسسات پولی غیربانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بمنظور پاسخگویی به سوالات همکاران در مورد مشخصات، ضرایب فنی و امنیتی کارت‌های ملی فعلی، هوشمند و شناسنامه‌های جدید جمهوری اسلامی ایران دارای شماره ملی، لزوم معرفی خدمات پایه و غیر پایه، شفاف سازی امور و ارائه خدمات مطلوب به مشتریان، مواردی بشرح ذیل اعلام می گردد:

۱- ضرایب امنیتی و مشخصات فنی کارت‌های ملی عادی، هوشمند و شناسنامه های جدید دارای شماره ملی اتباع ایرانی زیر ۱۵ سال و بالای ۱۵ سال در قایل الحاقی قرار دارد. ضروریست واحدها نسبت به مطالعه آن‌ها و رعایت ضرایب احصاء شده اقدام نمایند.

۲- خدمات پایه: به خدمات بانکی و اعتباری اطلاق می گردد که طبق مقررات، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط بانک می باشد و ارائه آن به مشتری موجب می شود تا وی برای اخذ خدمات مکرر و متمادی به بانک مراجعه کند. موارد ذیل از جمله مصادیق این خدمات می باشد:

۱-۲- افتتاح انواع حساب

۲-۲- پرداخت تسهیلات

۳-۲- عملیات اعتبارات اسنادی

۴-۲- صدور انواع ضمانت نامه های بانکی و ظهرنویسی آنها

۵-۲- خریددین، وصول یا تنزیل اسناد تجاری و بانکی (برات، چک وسفته) و ظهرنویسی آنها

۶-۲- استفاده از صندوق‌های اجاره ای

۷-۲- صدور انواع کارت‌های دریافت و پرداخت

۳- خدمات غیرپایه: به خدماتی اطلاق می شود که ارائه آن‌ها به مشتری، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات به وی نیست و یا به ارتباط مشتری با بانک استمرار نمی بخشد. ارائه این خدمات به مشتری، فقط مستلزم شناسایی اولیه وی توسط بانک است. موارد ذیل از جمله مصادیق خدمات غیرپایه است:

➤ حواله وجوه

➤ انجام هرگونه دریافت و پرداخت

➤ خرید و فروش ارز اعم از نقدی، حواله ای و موارد مشابه

➤ صدور انواع چک های بانکی و چک های بین بانکی (چک رمزدار) و پرداخت چک

بنیاد ملی ایران

۴- مدرک شناسایی معتبر، کارت ملی (هوشمند و عادی) می باشد، لیکن باتوجه به ارتباط شعبه با سازمان ثبت احوال کشور از طریق سامانه برخط، امکان تطبیق مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مندرجات شناسنامه عکسدار یا گواهینامه رانندگی جدید یا گذرنامه معتبر دارای شماره ملی میسر است. بنابراین انجام شناسایی اولیه مشتری براساس این مدارک نیز بلامانع است. بدیهی است در هنگام ارائه خدمات غیررایه، شناسایی اولیه مشتری و متقاضیان دریافت خدمات بانکی ضروری است. لیکن ضرورت یا عدم ضرورت اخذ استعلام از طریق سامانه ثبت احوال برای احراز اصالت مدارک هویتی در این فرآیند، به تشخیص، نظر و میزان شناخت مسئولین و متصدیان از مشتری باتوجه به حدود وظایف و نوع و میزان بار مالی خدمت ارائه شده به مسئولین شعب و متصدیان تنفیذ می شود.

واحد و مسئول پاسخگو: گروه بهبود روشها- آقای کوه زارع (☎ شماره تلفن: ۸۸۸۰۷۲۶۶-۰۲۱)

اداره کل سازمان و روشها

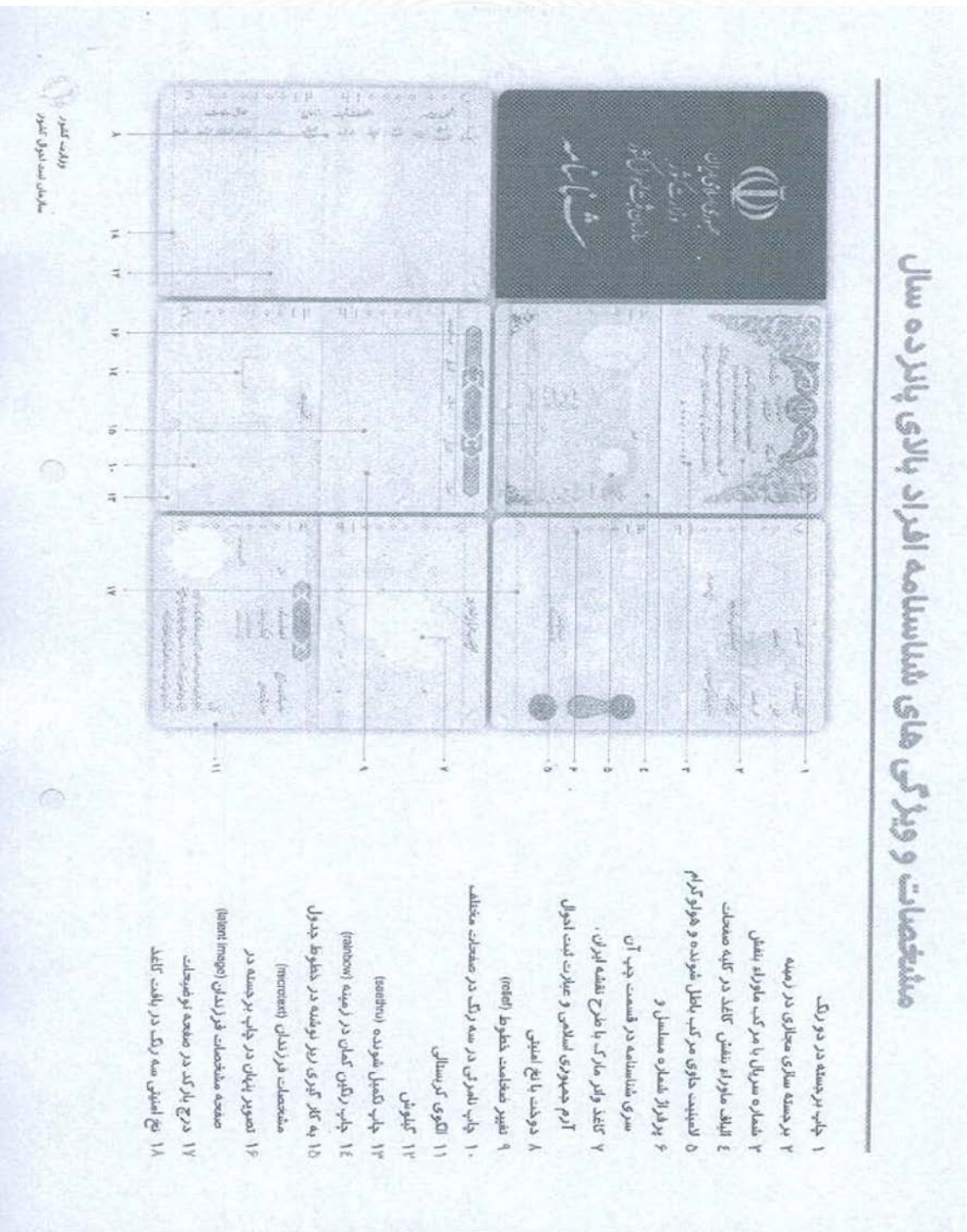
هادی سالار خلیلی

۱۳۵۹۶

داود ملک نیا

۰۹۱۵۰

مشخصات و ویژگی های شناسنامه افراد بالای پانزده سال

- ۱ چپ برجسته در دو رنگ
- ۲ برجسته سازی مجاری در زمینه
- ۳ شماره سریال با مرکب فلورسنت
- ۴ ایزول فلورسنت کاذب در کایه مشخصات
- ۵ لامینیت حاوی مرکب باطل شونده و هولوگرام
- ۶ پروراز شماره مسلسل و
- سری شناسنامه در قسمت چپ آن
- ۷ کاذب واکر مارک با طرح نقشه ایران
- آرم جمهوری اسلامی و عبارت ثبت احوال
- ۸ دوخت با نخ امنیتی
- ۹ تغییر ضخامت خطوط (offset)
- ۱۰ چاپ لیزری در سه رنگ در مشخصات مختلف
- ۱۱ الگوی کریستالی
- ۱۲ گلیوش
- ۱۳ چاپ گمیل شونده (zebra)
- ۱۴ چاپ رنگین گمان در زمینه (rainbow)
- ۱۵ به کار گیری ریز نوشته در خطوط جدول مشخصات فرزدان (microtext)
- ۱۶ تصویر پنهان در چپ برجسته در صفحه مشخصات فرزدان (latent image)
- ۱۷ درج بارکد در صفحه توضیحات
- ۱۸ نخ امنیتی سه رنگ در بافت کاذب

ویژگی های کنترلی در روی کارت شناسایی ملی

۱۹۵-
کارت
۷- کیمس، کات
برش هالی که
بر روی کاغذ
ایجاد شده است

۱۹-
۸- پریش، عکس
به گونه ای که طرح زمینه
از زیر آن مشخص است.

وزارت کشور
کارت شناسایی ملی
شماره ملی: ۱۹۵-۱۱۷۹۲۵-۵
نام: مهدی
نام خانوادگی: شقایق اردبیلی
تاریخ تولد: ۱۳۵۲/۰۶/۲۰
محل تولد: تهران
شماره کارت: ۲۳۶۸
تاریخ اعتبار: ۱۳۹۵/۰۵/۲۹

۱۹۵-
۶- مرکب OVI
رنگ طرح عمیق
با تغییر جهت کارت
از رنگ سبز به
رنگ طلایی
تغییر می کند

۱۹-
۱- واتر مارک
عبارت (نیت احوال کشور)
در پشت کاغذ ایجاد گردیده
و در مقابل نور قابل رؤیت است.

۱۹۵-
۵- طرح برجسته
روی لامپیت که هنگام
برش کارت به وجود می آید

۱۹۵-
۴- چاپ امنیتی
روشنه کارت

۱۹-
۲- غیرهالی نامرئی
آرایه نامرئی داخل کاغذ
که با تابش نور مادون قرمز
به رنگ های سبز، آبی، قرمز
لال رؤیت است.

۱۹۵-
۳- مکرر و برجسته
نوشته (جمهوری اسلامی ایران)
که بسیار روز چاپ شده است

ویژگیهای کنترل و منحصر روی کارت هوشمند ملی (کلید ورود به دولت الکترونیک)

The diagram shows a smart card with the following features indicated by numbered arrows:

- 1: Rainbow security technology.
- 2: Crystal-based variable line spacing.
- 3: Microprint technology.
- 4: UV-reflective security patterns.
- 5: Rasterized portrait of the person.
- 6: OVI (Optical Variable Ink) technology.

UV

365 nm (front side- yellow and blue)

UV: مرکب ناهرنی که در مقابل نور ماوراء بنفش قابل رویت می باشد.

- ۱- چاپ با تکنیک رنگین کماتی (Rainbow)
- ۲- الگوهای کریستالی با تغییر ضخامت خطوط
- ۳- برجسته سازی خطوط
- ۴- نقشه ایران بصورت ریز نوشته الله اکبر و خلیج فارس (Microprint)
- ۵- تصویر رستر شده
- ۶- مرکب متغیر در نور (OVI)

ویژگیهای کنترلی و منحصر پست کارت هونسمند ملی (کلید ورود به دولت الکترونیک)

The diagram shows a National Honorary Card with 10 numbered features. Arrows point from these numbers to specific security features:

- 1: Rainbow color effect (ainbow)
- 2: Laser engraving (MLI)
- 3: Lines resembling a fingerprint (Finger print effect)
- 4: Microscopic patterns
- 5: Microscopic patterns
- 6: Red color effect
- 7: Serial number (Sn)
- 8: Latent image
- 9: Bump effect
- 10: Matt area

EMBOSSING

(POSITIVE IN RED NEGATIVE IN GREEN MATT NEGATIVE IN PURPLE)

UV

254 nm (back side - blue)

UV: مرکب نامرئی که در مقابل نور ماوراء بنفش قابل رویت می باشد.

Emboss: ایجاد برجستگی و یا فرو رفتگی بر روی سطح کارت می باشد.

- ۱- چاب با تکنیک رنگین کماتی (ainbow)
- ۲- تصویر چند وجهی لیزری (MLI)
- ۳- خطوط ایمنی مشابه اثر انگشت (Finger print effect)
- ۴- گیلوش حلقوی
- ۵- خطاهای عمدی میکروتست

- ۶- چاب با مرکب مادون قرمز
- ۷- شماره سریال کارت (Sn)
- ۸- تصویر مخفی (Latent Image)
- ۹- الگوهای کریسنالی و تغییر تراکم خطوط (Bump effect)
- ۱۰- نقش شفاف در زمینه کارت (Matt Area)

